

MÅL- OCH RESURSPLAN 2025-2027

Vänersborgs kommun
Fastställd av kommunfullmäktige 2024-06-19

Politisk kommentar

En god start i livet

Vi i de styrande partierna presenterar en Mål- och resursplan där vi gör satsningar samtidigt som åtgärder sätt in för att möta det tuffare ekonomiska läget. Vi tar vårt ansvar och bygger vårt förslag på balans mellan behov och ekonomiska realiteter men vi skall för den delen inte tappa fokus på välfärden. Generellt har kostnaderna ökat genom att både behov och efterfrågan på våra tjänster hela tiden blir större i förhållande till intäkterna. Genom att fatta nödvändiga beslut har vi en helhetssyn på hur besluten påverkar de olika förvaltningarna och vilken långsiktig påverkan det också har på en för kommunen hållbar ekonomi.

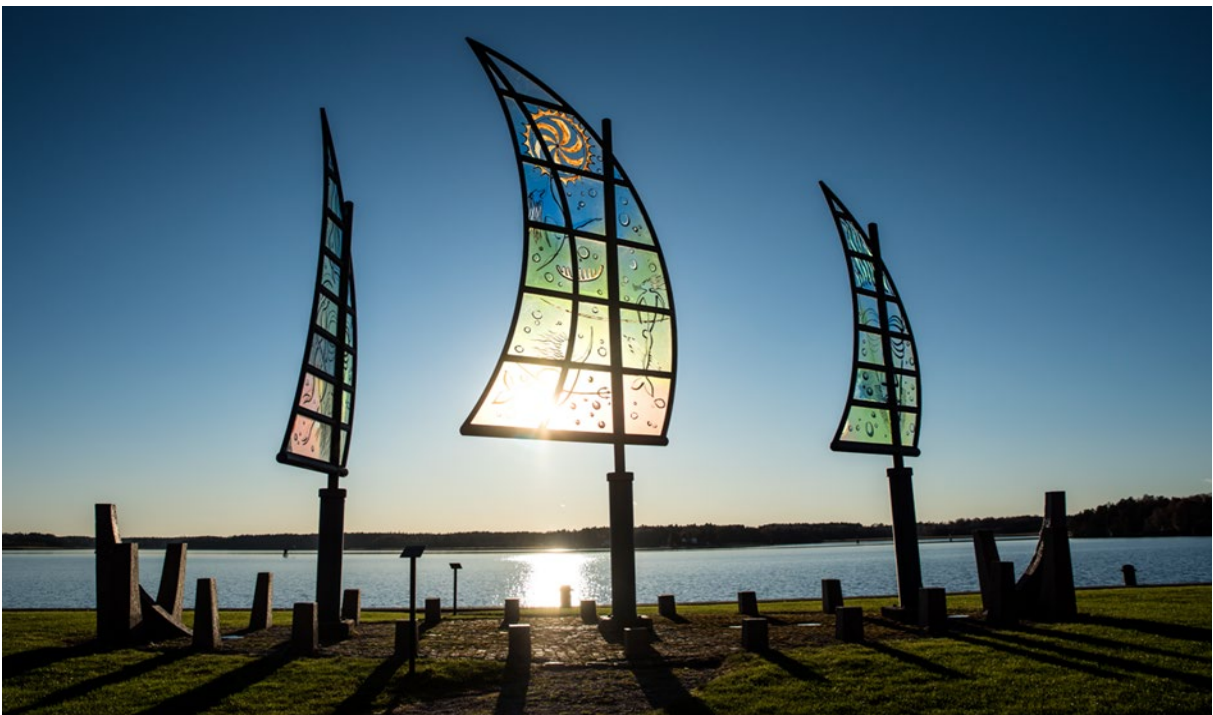
Vi vill fokusera på barn och unga. Det är viktigt att de får en god start i livet. Detta är avgörande för en god uppväxt som skapar möjligheter senare i vuxenlivet. Alla barn och unga skall oavsett socioekonomiska förhållanden, geografisk hemvist, kön, funktionsnedsättning, ålder med mera ges så goda förutsättningar och likvärdiga livsvillkor som möjligt.

Kommunen kan påverka barns uppväxtvillkor genom förskola, skola, socialtjänst, kultur och fritidsverksamhet. Detta kräver samverkan som utgår från en helhetssyn. Synsättet gäller i alla kommunens verksamheter. Alla förvaltningar möter barn och unga i olika sammanhang och kan därför på olika sätt bidra till en god start för våra unga.

Även inom våra verksamheter kommer nu digitaliseringen på bred front och effekterna förväntas bli frigjorda resurser och då inte minst via smarta lösningar och välfärdsteknik.

Vår kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och satsningar skall göras på arbetsmiljö och friskfaktorer för att komma till rätta med våra höga sjuktal. På längre sikt medför det bättre förutsättningar att säkra kompetensförsörjningen samt stärka varumärket Vänersborg som arbetsgivare.

Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet

Innehållsförteckning

	Sidnr
Del I Vision och mål - Förutsättningar och beslut	
Inledning.....	Del I - 1
Vision Vänersborg	2
Vision och inriktningsmål.....	2
Ambitionsnivå för kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
Riktade uppdrag under planperioden.....	7
Ambitionsnivå för globala målen.....	9
God ekonomisk hushållning och finansiella mål.....	10
Förutsättningar.....	12
Omvärld.....	12
Befolkning.....	14
Budgetförutsättningar.....	15
Övergripande ekonomisk inriktning	17
Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar.....	18
Driftbudget per nämnd (anslagsbindningsnivå).....	23
Finansiell analys.....	24
Resultat- kassaflödes- och balansbudget.....	29
Kommunfullmäktiges beslut 2024-06-19	31
Bilaga 1 Styrande dokument.....	32
Bilaga 2 Globala mål.....	33
Del II Mål- och resursplan - Nämnderna	
Barn- och utbildningsnämnden.....	Del II - 1
Byggnadsnämnden.....	3
Kommunfullmäktige.....	4
Kommunstyrelsen.....	5
Kultur- och fritidsnämnden.....	7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	9
Revisionen.....	10
Valnämnden.....	10
Samhällsbyggnadsnämnden.....	11
Socialnämnden.....	15
Överförmyndarnämnden.....	17
Del III Investerings- och exploateringsplan	
Investerings- och exploateringsplan 2025-2027.....	Del III - 1
Del IV Bolag och kommunalförbund	Del IV - 1

Inledning

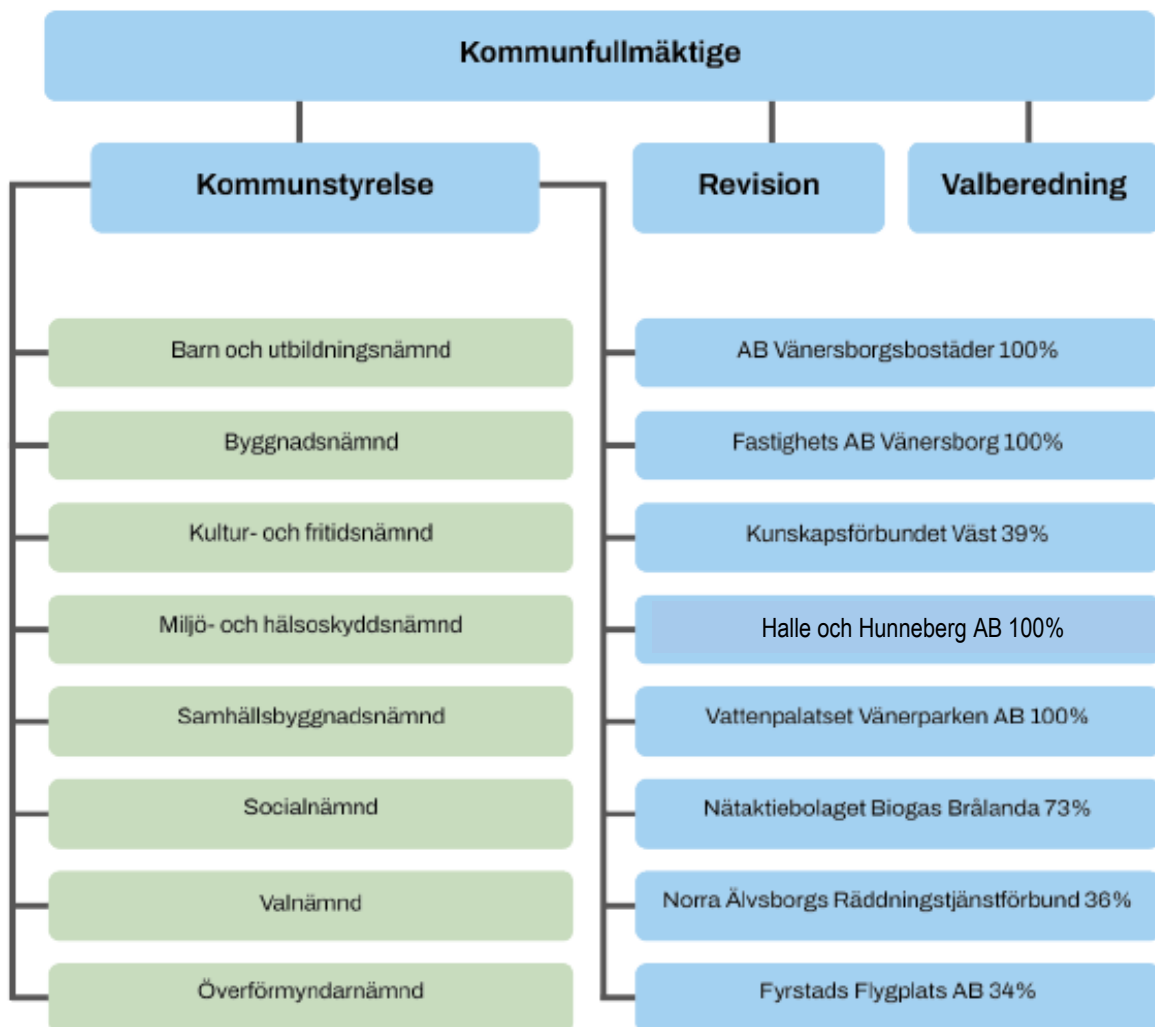
Mål- och resursplan innehåller både mål för verksamheten samt finansiella mål som är viktiga för en god ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun. Mål- och resursplanen är därmed kommunens viktigaste styrdokument. Här anges skattesats, hur skattemedlen ska användas och fördelas mellan nämnderna och vilka prioriteringar kommunen väljer att göra framöver.

Mål- och resursplanen är även det yttersta styrdokumentet för kommunfullmäktige för

att ge nämnder och styrelser en övergripande politisk inriktning. Här beskrivs kommunens principer om mål- och resultatstyrning där fördelade resurser, utifrån beslutade mål, ska leda till resultat vilka ligger till grund för uppföljning, analys samt planering inför kommande år.

Styrdokumentet fastslår resursfördelning mellan nämnderna och anger inriktning för verksamheten.

Den kommunala koncernen

Vision Vänersborg

Vänersborgs kommun

- Attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Vision

Kommunfullmäktiges beslutade vision "Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet" är en ledstjärna och en gemensam färdriktning för all kommunal verksamhet. Kommunfullmäktige har fastställt fem strategiska och övergripande inriktningsmål för mandatperioden. Nämnderna ansvarar gemensamt för att styra verksamheten mot inriktningsmålen med tillhörande målvärden och riktade uppdrag.

Grunden för inriktningsmålen är:

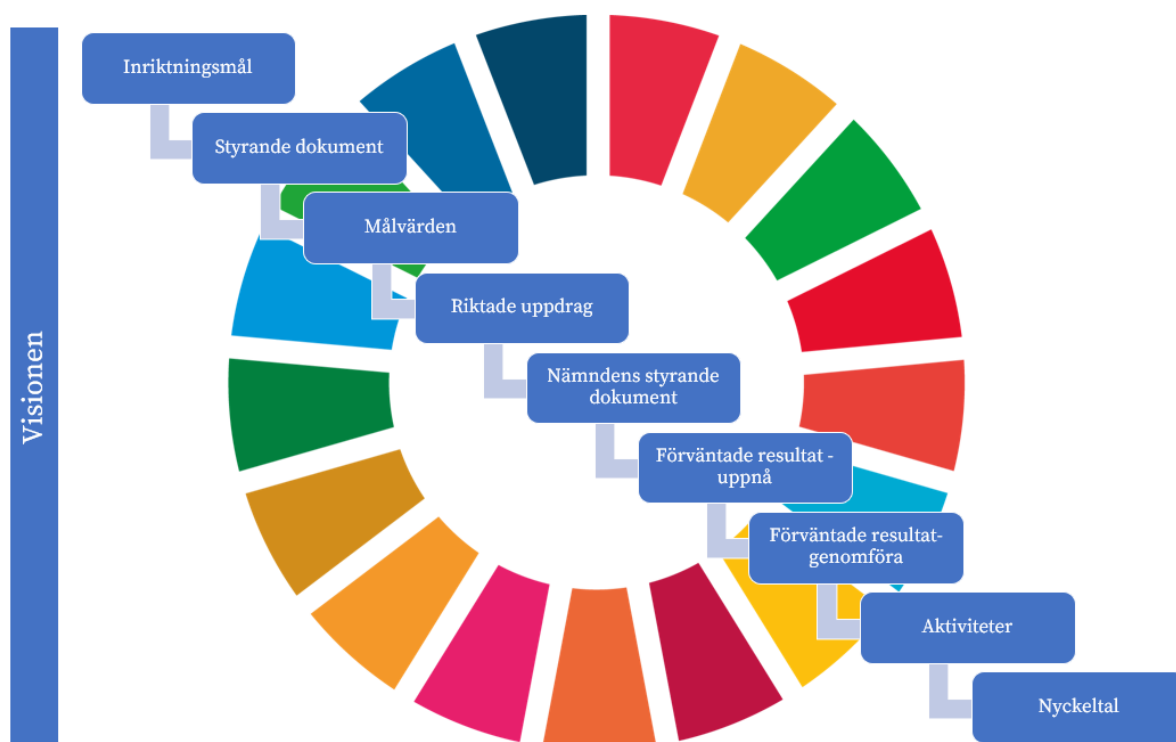
- ▶ Fullföljda studier med gymnasieexamen är grunden för att få ett arbete.
- ▶ Människor i arbete är grunden för vår gemensamma välfärd.
- ▶ Den gemensamt finansierade välfärden ska omfatta alla och öka tryggheten och livskvalitén.
- ▶ Vi lämnar över vår natur och miljö till nästa generation i ett hållbart skick.

Inriktningsmål 2025-2027

- **Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv**
- **Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier**
- **Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan**
- **Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag**
- **Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv**

Nämnderna har att förhålla sig till samtliga inriktningsmål under planperioden.

Illustration av Vänersborgs kommuns styrkedja

Vision Vänersborg

Förväntade resultat

Nämnderna preciserar fullmäktiges inriktningsmål genom sina förväntade resultat. De identifierar vilka förflyttningar inom sina respektive verksamheter som vore önskvärda under planperioden baserat på grunduppdragets nuläge och behov samt tilldelad ekonomisk ram. Dessa uttrycks i form av förväntade resultat Uppnå (mått med ambitionsnivåer) och förväntade resultat Genomföra (uppdrag). De förväntade resultaten beslutas i nämndens egen verksamhetsplan med nämndbudget och är inte en del av Mål- och resursplanen.

Utfallet av nämndens förväntade resultaten utgör tillsammans med kommunfullmäktiges fastställda målvärden/uppdrag grunden för nämndens bedömning av sin uppfyllelse av inriktningsmålen.

Riktade uppdrag under planperioden

Vi står inför ett antal samhällsekonomiska utmaningar som kräver omställning i resursplanering och resursanvändning. Kopplat till dessa och våra inriktningsmål finns det behov av att under planperioden fördjupa vissa utredningar och uppdrag. Dessa är riktade till en ansvarig nämnd eller kan inkludera flera nämnder, bolag och externa samhällsaktörer. Uppdragen specificeras vad gäller innehåll, tidplan och ev. finansiering.

Koppling mellan FN:s globala mål och det lokala perspektivet

De globala målen genomförande på lokal nivå omfattas till stor del, direkt och indirekt, av det kommunala välfärdsuppdraget. Det innebär bland annat att Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är integrerade i Vänersborgs kommuns styrning och ledning.

De globala målen har koppling till kommunfullmäktiges inriktningsmål och en önskvärd förflyttning av globala målen anges för planperioden. Till hjälp finns nyckeltalen som Sveriges kommuner och regioner har utformat inom vart och ett av de globala målen. En övergripande redovisning av kommunens förflyttning och måluppfyllelse av de globala målen görs i anslutning till årsredovisningen.

Styrande dokument

Ett antal politiska styrdokument styr kopplingen från visionen, via inriktningsmålen, till organisationen. I Bilaga 1 finns en lista på styrande dokument med bäring på inriktningsmålen.

Vision Vänersborg

Ambitionsnivå för kommunfullmäktiges inriktningsmål

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Våra invånare ges lika möjligheter att forma sin framtid, där lokala skillnader utifrån livssituation, boendeplats och ekonomi utjämnas. Den sociala inkluderingen medför att invånarna kan påverka och delta i samhället oavsett bakgrund, där olika insatser riktas beroende på skillnader i olika boendedelar. Kommunens verksamheter arbetar i samverkan med fler organisationer, för att minska effekterna av socioekonomiska faktorer, där ett rättighetsbaserat perspektiv ger möjlighet till utbildning, bostad och arbete.

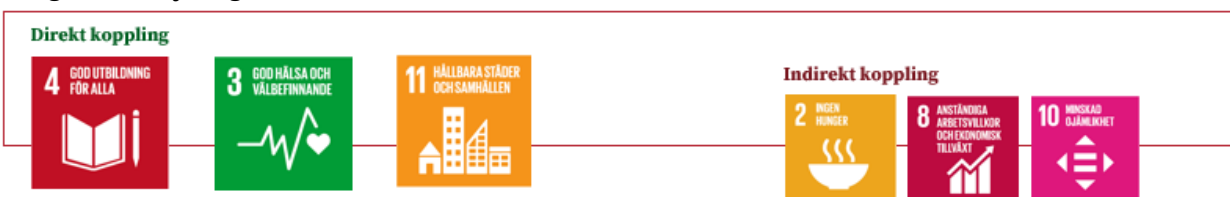

Mått (KOLADA) %	Utgångsläge	Ambitions-nivå 2025	Ambitions-nivå 2027
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel	33,3 (2022)	31 (gul 2022)	28,2 (rikssnitt 2022)
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel	68,3 (2022)	70	72,2 (grön 2022)
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen	1,5 (2022)	1,3	1,09 (2016 års nivå)

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Barn och unga ges goda framtidsmöjligheter där skolan erbjuder individuellt stöd och förebyggande insatser med början i förskolan.

Kommunens olika verksamheter arbetar för att främja faktorer som påverkar skolresultat såsom arbetsmiljö, fysiska miljöer, hemförhållanden, fritidsmöjligheter och stöd i unga år. Fullföljda studier ökar möjligheterna att välja en sysselsättning som upplevs stimulerande och att nå egenförsörjning.

Vision Vänersborg

Mått (KOLADA) %	Utgångsläge	Ambitions-nivå 2025	Ambitions-nivå 2027
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter slutförd gymnasieutbildning	82,6 (2021)	83,1 (rikssnitt 2021)	85,1 (grön 2021)
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel	83,2 (2023)	85,6 (rikssnitt 2023)	87,2
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel	75,1 (2023)	75,5	76,5

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Den ekologiskt hållbara kommunen bidrar till att vårda våra resurser för nuvarande och framtida invånare. Kommunens Miljöprogram 2030 och Strategin för ett fossilfritt Vänersborg 2030 värnar om hela den geografiska kommunen, och ökad kunskap hos invånarna underlättar för klimatvänliga val. Nya klimatsmarta lösningar och teknisk innovation leder till minskad miljöpåverkan såsom fossilberoende, hållbar konsumtion, upphandling och inköp. Miljöperspektivet beaktas vid kommunens beslutsfattande och olika former av samverkan.

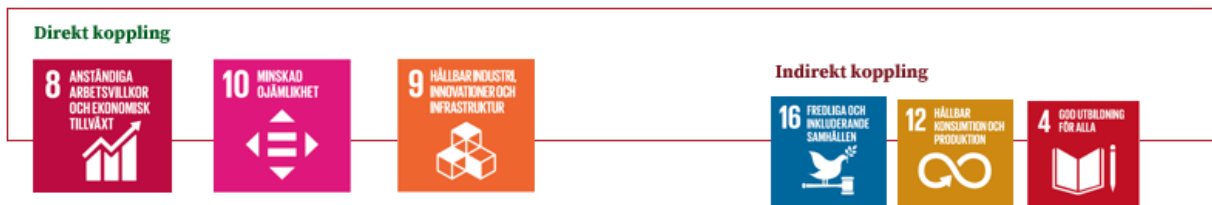

Mått	Utgångsläge	Ambitions-nivå 2025	Ambitions-nivå 2027
Utfall på mätbara indikatorer vad gäller årliga mål för transport, el och uppvärmning i Strategi för fossilfritt Vänersborg 2030	12 av 20 indikatorer uppnådda enligt årets målvärde (2022)	Minst hälften av indikatorerna ska uppvisa en förbättring jämfört med utgångsläge	Minst två tredjedelar av indikatorerna ska uppvisa en förbättring jämfört med utgångsläget
Antal genomförda eller påbörjade klimatlöften för kommunen	24 st är antagna år 2023	Samtliga antagna klimatlöften är påbörjade eller uppfyllda	Samtliga klimatlöften är uppfyllda

Vision Vänersborg

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Företag i Vänersborgs kommun möts av ett gott bemötande och en hög tillgänglighet där kommunens verksamheter håller en god kvalitet. Det är enkelt att få kontakt med kommunen, och den digitala servicen leder till mer effektiva flöden inom och mellan olika förvaltningar. Företag i kommunen ges möjligheter att expandera, där kommunen kan bistå med tillgänglig mark och lokaler när nya och befintliga företag vill verka och etablera sig i kommunen. Våra invånare är nöjda med den välfärd vi levererar. Kvalificerad personal leder till en god kvalitet i våra verksamheter, där innovation och teknik bidrar till att effektiviteten är hög.

Mått (KOLADA)	Utgångsläge	Ambitions-nivå 2025	Ambitions-nivå 2027
Företagsklimat enl. (Insikt) - Totalt, Index, %	75 (2022)	79 (2021 års nivå)	80 (grön 2022)
Svenskt näringsliv: Företagsklimatet - Sammanfattande omdöme	3,58 (2023)	3,6	3,65
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, %	82 (2023)	86 (rikssnitt 2022)	90 (nivå 2020)
Nöjdhet med skola (åk 8), %	63 (2023)	65 (grön 2023)	67 (grön 2023)

=====

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Vi ska ha en arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv. I Vänersborgs kommun ska medarbetarna vara delaktiga och ha förståelse för sina uppdrag och sina roller. För att få en engagerad personal krävs ett tryggt och stabilt ledarskap som når ut till samtliga medarbetare i vår kommun. Personalpolicyn och samverkansavtalet med de fackliga organisationerna ska vara grunden i arbetet.

Mått (KOLADA) %	Utgångsläge	Ambitions-nivå 2025	Ambitions-nivå 2027
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	79 (2023)	80	82
Sjukfrånvaro	9,3	8,7	8,1 (rikssnitt 2022)

Vision Vänersborg

Riktade uppdrag under planperioden

Nedan följer åtta riktade uppdrag som ska påbörjas under 2025. Tidsplan för genomförande av uppdraget anges med x. Status av uppdrag rapporteras i årsredovisningen och åiterrapportering av genomfört riktat uppdrag görs av ansvarig nämnd till kommunstyrelsen.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Handlingsprogram för förebyggande arbete barn och unga	Kommunstyrelsen (samordning)	1 000	x	x	x

Stärka det nämndsövergripande och förebyggande arbetet för barn och unga i samarbete med civilsamhället

Gemensamt utveckla och stärka sociala insatser för barn och unga och deras föräldrar, genom nämndövergripande arbete. Ett handlingsprogram ska tas fram i syfte att långsiktigt kraftsamla satsningar kring skola, fritid och sysselsättning där samarbete med andra aktörer ska prioriteras. Det ska beskriva vilka övergripande strategier kommunen ska jobba med för ett effektivt förebyggandearbete, samt vilka initiativ som kan stärka målgruppen. 1 mnkr avsätts 2025, för framtagande av handlingsprogrammet inom öronmärkta anslag för ”socialt inkluderande och trygghetskapande åtgärder”, med genomförandestart därefter.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Utredningsuppdrag om ungdomsanställningar	Socialnämnden	Inom ram	x		

Utredningsuppdrag om ungdomsanställningar

Uppdraget avser att utreda vad det skulle innebära att införa ungdomsanställningar. Ungdomsanställningar ska vara en insats som riktar sig till unga och unga vuxna som är mellan 16 och 29 år och som varken arbetar eller studerar. Syftet med anställningen är att få erfarenheter och referenser av arbetslivet för att kunna ta sig vidare till arbete eller studier.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Underhållsplan för fastighetsbeståndet	Samhällsbyggnadsnämnden	Inom ram	x		

Tydliggör planering och uppföljning av fastighetsunderhåll

Fastigheter och lokaler är en av kommunens större kostnadsposter. För den strategiska planeringen krävs en lång planeringshorisont och nämnden ges i uppdrag att ta fram en 10-årig underhållsöversikt per objekt och år med tillhörande prioritering som bilaga till detaljbudgetarbetet.

Vision Vänersborg

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Bättre utnyttjande av lokaler och anläggningar	Alla nämnder	Inom ram	x	x	

Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte utnyttjas

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt. Uppdraget till nämnderna är att inventera verksamheternas lokaler för att identifiera möjligheter till uthyrning. Klart senast 2026.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Kompetensutvecklingsprogram	Kommunstyrelsen	Inom ram	x	x	

Stärka kompetensförsörjningen och kommunen som attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen

Nya digitala arbetssätt förändrar både arbetsmiljön för våra anställda och utförandet av våra välfärdstjänster. Nya förutsättningar och nya arbetssätt kräver ett utvecklat och tydligt ledar- och medarbetarskap. Ett kompetensutvecklingsprogram för att ta till sig nya arbetssätt ska tas fram och genomföras. Fortsatt arbete med friskfaktorer och möjliggörande med ökad flexibilitet i arbetslivet ska tas tillvara så att fler klarar av ett helt arbetsliv. Uppdraget finansieras genom effektivisering inom ram.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Digitaliseringspott	Kommunstyrelsen	Inom ram	x	x	x

Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta på säkert sätt

För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka omställningstakten för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar. Digitaliseringen ska erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage. Utvecklingsmedel behöver frigöras och detta finansieras genom effektivisering inom ram.

Vision Vänersborg

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Ökad gymnasiebehörighet	Barn- och utbildningsnämnden	1 000	x	x	x

Kvalitetshöjande arbete för att uppnå gymnasiebehörighet

Barn och utbildningsnämnden har i sin behovsanalys identifierat ett stort kunskapsgap hos den elevkull som går ut grundskolan 2025 och 2027. Barn och utbildningsnämnden ges tillfälligt förstärkt anslag om 1 mkr för år 2025 i kvalitetshöjande syfte, men ska för elevkullarna 2026 och 2027 prioritera egna resurser inom ram för att nå måluppfyllelse för uppdraget.

UPPDRAG	Ansvar	Tkr	2025	2026	2027
Landsbygdsprogram	Kommunstyrelsen (samordning)	250	x	x	x

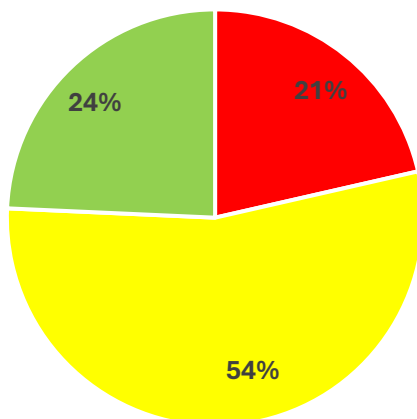
Landsbygdsutveckling

Våra landsbygdsområden ska vara livskraftiga med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd. Behovet av att tillgodose trygga och bra boendemöjligheter är en självklar del i allmännyttans uppdrag även i kommunens tätorter. Infrastrukturen är avgörande för att binda ihop alla kommundelar för att få en livskraftig kommun där möjligheten till fiber, mobiltäckning och kommunalt vatten och avlopp ses som en del i att utveckla Vänersborgs kommun. Landsbygden bidrar till att stärka Sveriges konkurrenskraft i en utveckling mot en cirkulär, biobaserad och fossilfri ekonomi och till ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt till att relevanta miljö kvalitetsmål uppfylls. Ett handlingsprogram för landsbygden ska tas fram. Det ska beskriva vilka övergripande strategier kommunen ska jobba med för att nå en hållbar landsbygdsutveckling, samt vilka initiativ som kan stärka kommunens landsbygd. Medel avsätts som ett tillfälligt anslag 2025, 250 tkr för framtagande av handlingsprogrammet med genomförandestart därefter.

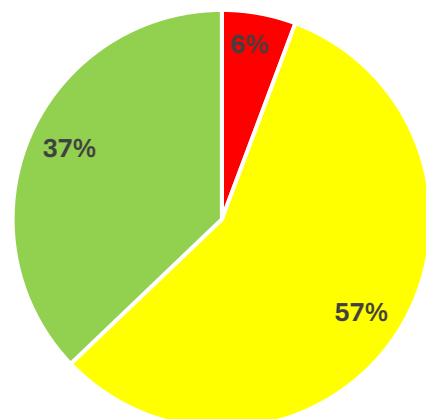
Ambitionsnivå för globala målen

Kommuners uppföljning av de globala målen sker genom ett antal indikatorer där Sveriges kommuner indelas i de 25% främsta, de 50% mittersta och de 25% sämsta genom färgkategorisering i grönt, gult och rött. Kommunens ambitionsnivå anges för år 2027. I Bilaga 2 återfinns samtliga ingående indikatorer.

Utgångsläge 2023

Målsättning 2027

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Här följer en redovisning om god ekonomisk hushållning. Dels vad lagen säger, dels kommunens tolkning och fastställda mål och riktlinjer.

Lagen/balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska det finnas finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna. Balanskravet utgör en miniminivå för resultatet.

Med detta menas

En kommun bör inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. De löpande intäkterna bör överstiga de löpande kostnaderna. Det ingår också att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

God ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga mål uppnås, samt att riktlinjerna följs.

Ett förslag till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och ekonomistyrningsprinciper

för Vänersborgs kommun har upprättats som ett särskilt ärende som går upp för beslut samtidigt som Mål- och resursplan 2025-2027.

Finansiella mål

Vänersborgs kommuns övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning är följande:

- Årets resultat bör uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.
- Kassalikviditeten bör vara minst 50 procent.
- Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 procent årligen under mandatperioden.
- Årets investeringar (exkl. VA/renhållning) ska maximalt motsvara 7 procent av skatter och generella statsbidrag.

Resultatet

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska, som tumregel, årets resultat uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader. Det krävs avsättningar för framtida pensioner. Tillgångar bör värdesäkras och investeringar bör egenfinansieras. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Vänersborgs kommuns resultatmål överstiger balanskravet. Målet om 2 procent kan sägas vara tillräckligt stort för att konsolidera kommunens ekonomi och på så sätt säkra att servicenivån ska garanteras för nästkommande generation, utan att kommunen ska behöva uttaxera en högre skatt. Den budgeterade nivån krävs för att klara av nya förutsättningar under året, samt för att klara av att självfinansiera underhållsinvesteringar i en skattefinansierad verksamhet. Exempel på nya förutsättningar är avräkning av skatteintäkter, upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna och oförutsedda händelser inom verksamheterna.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Kassalikviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande 200 mnkr) bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder. Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

Soliditet

Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. En högre soliditet ger en långsiktig finansiell handlingsberedskap.

I ett tioårigt perspektiv kommer en förändrad åldersstruktur (fler barn och äldre) att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Investeringar

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning.

Omvärld

Lågkonjunkturen bottnar i år

Konjunkturinstitutet skriver i sin rapport från mars 2024 att lågkonjunkturen bottnar i år och mot slutet av året inleds den ekonomiska återhämtningen.

Sveriges kommuner och Regioner (SKR) skriver i sin rapport från april 2024 att det väntar en svensk konjunkturuppgång 2025. Inflationen har präglat samhällsekonomin, både i Sverige och globalt. Med åtstramande penningpolitik och försiktig finanspolitik som följd. I takt med att inflationen kommer ned blir den penningpolitiken mindre stram, bland annat genom sänkta styrräntor och mer expansiv penningpolitik i övrigt.

Internationell konjunktur

Drivkrafterna för inflationsnedgången varierar mellan länder. Centralbankerna i USA och eurozonen beräknas leverera sina första räntesänkningar till sommaren i år, samt att ytterligare sänkningar väntar 2025.

BNP-tillväxten dämpades i många länder 2023, men bilden är splittrad. I exempelvis USA steg BNP snabbare igen medan tillväxten i Europa var mer blygsam. För Sveriges viktigaste handelspartners blir utvecklingen sammantaget fortsatt jämförelsevis svag 2024, men tar lite mer fart 2025. I de flesta länder har inflationen dämpats tydligt under 2023 och fortsätter att minska framöver och når under 2024 centralbankernas mål. Flera centralbanker börjar därför sänka styrräntorna 2024.

Scenariot för 2026–2028 är att den globala tillväxten dämpas gradvis 2026–2028 och blir lägre än genomsnittet för 2000–2022. Detta gäller även den genomsnittliga utvecklingen för Sveriges viktigaste handelspartners. Några anledningar till inbromsningen är att den globala tillväxten av arbetskraft bromsar in, svagare världshandel och svagare utsikter för tidigare snabbväxande länder som exempelvis Kina. Tillväxten i importefterfrågan, och därmed den svenska exportmarknaden, blir fortsatt relativt svag ur ett historiskt perspektiv

2026–2028. Förutom den svagare globala tillväxten bidrar ökade handelshinder och förändrade handelsflöden i spåren av ökade geopolitiska motsättningar till att importefterfrågan ökar svagt.

År 2025 har inflationen kommit ner till målet i många länder och centralbankerna har då sänkt räntorna påtagligt sedan de tidigare toppnivåerna. Europeiska centralbanken (ECB) bedöms ha sänkt klart styrräntorna under 2025 medan den amerikanska centralbanken fortsätter med ytterligare sänkningar 2026

Svensk ekonomi

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur sedan snart ett år tillbaka. Lågkonjunkturen slår igenom tydligare på arbetsmarknaden i år och arbetslösheten stiger till 8,3 procent. Inflationen har fallit tillbaka snabbt den senaste tiden och nedgången fortsätter under 2024. Konjunkturinstitutet bedömer att Riksbanken därför inleder en serie räntesänkningar i maj/juni, vilket bidrar till att konjunkturen börjar återhämta sig i slutet av året. Det dröjer dock till 2026 innan lågkonjunkturen är över.

Konsumtionen blir en viktig drivkraft i återhämtningen. Lägre räntor och stigande reallöner gör att hushållens konsumtion växer relativt snabbt från och med det sista kvartalet i år. Samtidigt innebär satsningar på bland annat försvaret att den statliga konsumtionen växer betydligt snabbare än normalt, liksom den gör i år.

Enligt KI:s scenario för svensk ekonomi 2026–2028 är BNP-tillväxten relativt hög i början, och ekonomin når konjunkturrell balans 2026. Den högre ekonomiska aktiviteten gör att arbetslösheten sjunker tillbaka mot sin jämviktsnivå. Inflationen ligger under scenarioåren på 2 procent. Riksbanken sänker styrräntan under 2024 och 2025 för att hålla inflationen vid målet.

Omvärld

Kommunsektorns ekonomi

Kommunernas och regionernas ekonomiska situation är pressad till följd av den senaste tidens höga inflation. Besparingar behöver göras vilket kommer att påverka sysselsättningen. Den pressade ekonomiska läget bidrar till att investeringarna i sektorn utvecklas svagare framöver medan statens investeringar växlar upp i år till följd av satsningarna inom försvar och infrastruktur.

Sammantaget beräknas skatteunderlaget öka med 5,1 procent under 2023 vilket är högre än det historiska genomsnittet. Det beror på att lönesumman steg oväntat snabbt, helårseffekten av höjda garantipensioner samt höjningen av pensionerna som följde av den höga inflationen. 2024 ökar skatteunderlaget mycket svagt då lönesummans ökning 2024 är 1 procentenhet lägre än ett tioårigt genomsnitt. Från 2025 stärks konjunkturen och sysselsättningen stiger. Det nominella skatteunderlaget växer. Det reala skatteunderlaget minskar 2023 och 2024.

Ett högt demografiskt tryck ställer krav på en fortsatt hög investeringsnivå i de kommunala verksamheterna. Även inom vatten och avloppsnät (VA) och underhåll av befintliga fastigheter är behovet stort. Framtida driftkostnader som blir följden av gjorda investeringar är ett stort åtagande.

Befolkningsprognosen för Sverige har skrivits ner ytterligare. Dock fortsätter antalet invånare att öka men i än långsammare takt än den tidigare prognosen. Den största ökningen sker i gruppen 80 år och äldre medan personer i arbetsför ålder endast ökar med marginellt. Det innebär att färre invånare i arbetsför ålder ska finansiera de äldres behov. Antalet yngre ser ut att minska i den nya befolkningsprognosen.

Problemet att klara välfärden kvarstår. Hittills har utmaningarna i kommunsektorns ekonomi delvis kunnat hanteras genom intäktssökningar från främst skatte- och markförsäljning. Kostnaderna ökar nu mer än intäkterna. För att möta de ökade behoven och förbättra kvalitén på all verksamhet kommer det att behövas omfattande åtgärder som effektiviseringar, besparingar och skattehöjningar.

God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Det krävs även reserver för att kunna möta oförutsedda kostnadsökningar, minskade intäkter och behov av ytterligare investeringar. Med god ekonomisk hushållning menas också att dagens medborgare finansierar sin egen kommunala välfärd och inte skjuter upp betalningar till kommande generationer.

Befolkning

Under våren 2024 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram en ny befolkningsprognos. Den grundar sig bland annat på planerat bostadsbyggandet i kommunen, vilket

förväntas leda till omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur förväntas leda till ett växande invånarantal. Prognosen sträcker sig över tio år.

Tabell: Befolkningsförändringar i olika åldersintervall

Ålder	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Förändring
0-5	2 682	2 646	2 633	2 603	2 615	2 626	2 654	2 688	2 715	2 735	2 752	3%
6-12	3 252	3 214	3 213	3 197	3 167	3 164	3 180	3 158	3 143	3 151	3 141	-3%
13-15	1 467	1 482	1 443	1 404	1 387	1 414	1 362	1 352	1 353	1 372	1 376	-6%
16-18	1 471	1 454	1 432	1 449	1 466	1 433	1 402	1 389	1 412	1 364	1 356	-8%
19-29	4 521	4 548	4 568	4 618	4 669	4 712	4 758	4 804	4 782	4 796	4 798	6%
30-39	5 163	5 259	5 280	5 266	5 315	5 325	5 307	5 294	5 307	5 295	5 284	2%
40-49	4 354	4 352	4 385	4 461	4 513	4 645	4 798	4 906	5 002	5 121	5 227	20%
50-59	5 283	5 223	5 118	4 986	4 901	4 818	4 757	4 740	4 732	4 672	4 664	-12%
60-69	4 708	4 803	4 920	5 072	5 142	5 239	5 283	5 307	5 352	5 425	5 393	15%
70-79	4 311	4 285	4 201	4 162	4 194	4 160	4 200	4 233	4 250	4 275	4 369	1%
80-89	2 349	2 448	2 593	2 679	2 760	2 859	2 881	2 924	2 938	2 938	2 938	25%
90-w	451	464	474	484	503	511	543	571	592	631	667	48%
Summa	40 012	40 177	40 261	40 383	40 632	40 906	41 124	41 367	41 578	41 776	41 965	5%

År 2023 visar det faktiska invånarantalet. 2024-2033 visar prognostiserat antal invånare utifrån befolkningsprognosen från våren 2024.

Sammanfattning befolkning

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen 1 953 personer från 2023 till 2033 eller 0,5 procent per år. Det är en lägre ökningstakt jämfört med de senaste åren.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna 0 - 15 år minskar med 132 personer.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 806 personer fram till år 2033.

Budgetförutsättningar 2025-2027

I 2023 års bokslut redovisas en förbättring av eget kapital med 87 mnkr, vilket är 82 mnkr bättre än budget.

I 2024 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +1 mnkr. För att uppnå 2-procentmålet ska resultatet vara minst 61 mnkr.

Kommunstyrelsens budgetanvisningar

Kommunstyrelsen beslutade 2024-02-28 om ramar och anvisningar avseende budgetarbetet för år 2025. Budgetramarna byggde bland annat på följande förutsättningar:

- Skatteintäkternas uppräknig mellan åren baserade sig på prognos från SKR, 2023-12-14.
- 1,4 procent inflationskompensation utgick till nämnderna.
- Löneutvecklingen beräknades till 167 mnkr för åren 2024 och 2025.
- Personalomkostnadspålägget är oförändrat 47,18 procent.
- Årets pensionskostnader beräknades utifrån den s.k. blandmodellen baserat på prognos från kommunens pensionsförvaltare.
- Internräntan är oförändrad 2,5 procent.

En mer detaljerad beskrivning av nämndernas tillskott i ramsättningen finns på sidan 17 och framåt.

Anslagsbindningsnivåer respektive redovisningsnivåer

För 2025 är anslagsbindningsnivån knuten till respektive nämnd. Men inom vissa nämnder ska budget, uppföljningar och bokslut redovisas i anslagsredovisningsnivåer. Respektive nämnd beslutar om fördelning av budget per anslagsredovisningsnivå.

Anvisningar inför budgetarbetet

I samband med kommunstyrelsens beslut om anvisningar och ramar gavs ett antal direktiv sammanfattade enligt följande:

- Nämndernas budgetförslag ska presenteras inom ram med beskrivning av åtgärder och konsekvenser.
- Mot bakgrund av den höga investeringsnivån uppmanades nämnderna att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan

ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer, samt visa stor återhållsamhet med nya investeringsprojekt.

- Nämnderna har i uppdrag att beskriva konsekvenserna som investeringarna får på driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram.
- Förhyrande nämnd ansvarar för att ta upp förslag om fastighetsinvesteringar. De lämnas till samhällsbyggnadsnämnden. Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska preciseras ytterligare i tiden, d.v.s. vilken månad under året investeringen beräknas påbörjas och vilken månad den avslutas. Detta gäller investeringsobjekt över 1 mnkr, men det gäller inte inventarier.

Övriga direktiv

- Nämnderna anvisas att budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag budgeteras på både intäktssidan och kostnadssidan.
- Nämnderna ansvarar för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av sina investeringar.
- Respektive nämnd ansvarar för att bevaka vilka specialdestinerade statsbidrag som finns att söka.

Prisjusteringar för interna tjänster ska utgå från den löne- och priskompensation som fastställs i budgetförutsättningarna samt övriga generella förutsättningar så som internränta och personalomkostnadspålägg. I övrigt hänvisas till de av kommunstyrelsen beslutade riktlinjerna kring intern försäljning. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

Vänersborgs kommuns budgetprocess

Vänersborgs kommun har en tidig budgetprocess, vilket innebär att diskussioner om mål och resurser förs under januari till maj och kommunfullmäktige fastställer mål- och resursplanen i juni inför kommande år. En tidig process gör det möjligt för nämnderna att anpassa sin verksamhet efter beslutade mål och resurser.

Budgetförutsättningar 2025-2027

Arbetet med MRP 2025

Kommunstyrelsens budgetberedning består av de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott. Dessutom har gruppledarna i partierna KD, L, Mbp, MP och V varsin insynsplats. Budgetberedningen inledde sitt arbete i april 2024. Arbetet har baserat sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och nämndernas budgetförslag. Ekonomikontoret har sammanställt nya prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) över skatte- och

statsbidragsintäkter, samt uppdaterat bedömningar över löneutveckling, räntekostnader och pensionskostnader.

Budgetberedningen hade presidieöverläggningar med nämnderna under våren 2024 om deras budgetförslag för 2025-2027. Även nämndernas arbete med mål, verksamhets- och rampassning under 2024 följdes upp. Kommunfullmäktige fastställde mål- och resursplan 2025-2027 i juni 2024.

Övergripande ekonomisk inriktning

Nämnderna har i budgetarbetet redovisat stora ekonomiska utmaningar mot bakgrund av bland annat höga kostnader för insatser för barn och unga, driftkostnader till följd av investeringar, den generella kostnadsutvecklingen de senaste åren samt behov av åtgärder för ökad IT-säkerhet.

Budgetberedningen konstaterar att nämnderna tagit fram omfattande åtgärder för budgetbalans enligt beslutade anvisningar, men betonar samtidigt vikten av att konsekvenser utreds och analyseras ordentligt ihop med samtliga berörda nämnder innan dessa verkställs.

Mot bakgrund av ett fortsatt ansträngt ekonomiskt läget, där de finansiella målen inte uppnås fullt ut under planperioden, så uppmanas nämnderna till fortsatt arbete med åtgärder för att anpassa verksamheten till beslutad budgetnivå.

Vid väsentligt försämrade ekonomiska förutsättningar kan det bli nödvändigt att använda resultatutjämningsreserven. Kommunstyrelsen har då att lyfta frågan till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

Budgeten bygger på en oförändrad skattenivå.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om nämndernas driftbudgetramar för år 2025:

KOMMUNÖVERGRIPANDE

I anvisningarna fastställdes **internräntan** till 2,5 procent.

Nämndernas budgetramar för 2025 är baserade på 2023 års **lönekostnadsnivå**.

I kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan justeras **personalomkostnadspålägget (PO)** ned från 47,18 % till 41,39 % enligt rekommendation från SKR mot bakgrund av minskade kostnader för avtalspensioner. Det innebär att nämndernas kostnader för arbetsgivaravgifter minskar och budgeten justeras ned motsvarande.

Budgeten för kommande **lönerevision** har reviderats upp med 1 mnkr löneunderlaget har ökat.

Nedan beskrivs justeringar av nämndernas budgetramar i samband med **anvisningarna** enligt kommunstyrelsens beslut i februari 2024. Vidare redogörs för **nämndernas förslag** till mål- och resursplan. Slutligen redovisas **kommunfullmäktiges beslut** till mål- och resursplan 2025.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2025 till 1 019 610 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 4 527 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 979 tkr. Ramen utökades med 787 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa.

Holmängenskolans står klar under 2024. Nämnden har tidigare fått 10 700 tkr och tillfördes nu ytterligare 4 900 tkr för att nå helårseffekt 2025 men med avdrag för tomhyra av Norra skolan.

Barn- och utbildningsnämndens förslag

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Nämnden redogör för förväntade kostnadsökningar inom IT, köpta måltider, skolbibliotek och vid underhåll av lokaler. Nämnden redogör också för åtgärder som nämnden har vidtagit eller kommer att vidta i syfte att effektivisera verksamheten. Dock återstår det att minska kostnaderna med 10 400 tkr för att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram.

Kommunfullmäktiges beslut

Barn- och utbildningsnämnden budgetram 2025 sänks med sammanlagt 25 984 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 29 801 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 1 003 tkr till barn- och utbildningsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram upp med 1 814 tkr.

Nämnden tillförs 1 000 tkr tillfälligt under 2025 för kvalitetshöjande åtgärder för att fler elever uppnår gymnasiebehörighet.

Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2025 till 993 626 tkr.

BYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2025 till 20 831 tkr. Inflationsuppräknings minskade ramen med 93 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

Byggnadsnämndens föreslag

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Nämnden kommer att besluta om indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2025, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut

Byggnadsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 1 709 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 1 087 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 22 tkr till byggnadsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram ned med 742 tkr. Inom förvaltningen görs en rättning av IT-kostnader och 98 tkr omfördelas från miljö- och hälsoskyddsnämnden till byggnadsnämnden.

Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2025 till 19 123 tkr.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2025 till 2 596 tkr. Inflationsuppräknningen tillförde ramen 10 tkr.

Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 596 tkr i budget 2025.

KOMMUNSTYRELSEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2025 till 468 739 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 5 232 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 19 tkr. Ramen tillfördes 1 157 tkr för utökade verksamheter inom Kunskapsförbundets ansvarsområde, till

följd av statens justeringar i de generella statsbidragen/statsbidragspåsen.

För finansiering av Vänersborgs del i GEO-park tillfördes 155 tkr. För finansiering av seniorkort i kollektivtrafiken, s.k. 70+ kort, tillfördes 800 tkr. Mot bakgrund av pågående arbete med ett utökat räddningstjänstförbund tillfördes kommunstyrelsen 1 000 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat budget inom ram, men påvisar ökade pensionskostnader för kommunalförbunden Kunskapsförbundet Väst (KFV) och Räddningstjänstförbundet (NÄRF) och ökade kostnader för avtalsbundna och övriga verksamheter till följd av den höga inflationen. Inom IT beskrivs behov av resurser för ökad IT-säkerhet.

Förvaltningen kommer att arbeta vidare med konsekvensanalyser och åtgärder för ramanpassning.

Kommunstyrelsens budgetram 2025 utökas med sammanlagt 1 469 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 69 tkr till kommunstyrelsen för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras kommunstyrelsens ram ned med 2 073 tkr. För kommungemensamma behov inom IT utökas budgetramen med 3 350 tkr avseende utbyte av nätverksutrustning och ökade kostnader för programvarulicenser.

Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 3 569 tkr.

Mot bakgrund av pågående arbete med budget för ett utökat räddningstjänstförbund tillförs kommunstyrelsen ytterligare 2 000 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

För kapitalkostnader som följer av investering i tågstopp Brålanda utökas budgeten med 700 tkr.

Anslaget till socialt förebyggande och trygghetsskapande åtgärder utökas med 1 000 tkr och uppgår totalt till 4 000 tkr. Utav dessa avsätts 1 000 tkr tillfälligt under 2025 för finansiering av uppdraget Framtagande av handlingsprogram för förebyggande arbete barn och unga.

För finansiering av uppdraget Framtagande av landsbygdsprogram avsätts 250 tkr tillfälligt under 2025.

Kommunstyrelsens anslag för oförutsett omfattar 9 244 tkr. I anslaget ingår finansiering av Krickan med ca 1 200 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2025 till 470 217 tkr.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 till 147 059 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 131 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 124 tkr. 300 tkr tillfördes för samlingsförvaltning med Västra Götalandsregionen, VGR.

Ramen utökades med 50 tkr för kapitalkostnader som följer av investering i konstnärlig gestaltning. Nämnden tillfördes 2 600 tkr för hyreskostnaden av den nya idrottshallen på Holmängenskolan. Under 2024 underhålls Arenan, bland annat läggs takduken om. Nämnden fick en ramökning om 2 100 tkr för ökad hyreskostnad.

Kultur- och fritidsnämndens förslag

Kultur och fritidsnämnden begär 2 050 tkr utöver ram. Det avser 150 tkr till ombyggnad av läktare på Hallevi IP, 375 tkr för konstgräs på Vänersvallen Nord och 375 tkr på Vänersvallen Syd, 650 tkr förbättrad arbetsmiljö och

programutbud på bibliotek samt 500 tkr till baskulturutbud i hela kommunen.

Kultur- och fritidsnämnden avser att återkomma med begäran om budgetmedel om fullmäktige beslutar tilldela nämnden ansvaret för friluftslivet.

Efter samråd mellan kultur- och fritidsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslås att samhällsbyggnadsnämnden beslutar att omfördela 100 tkr till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är placerad på allmän plats före 2023.

Kommunfullmäktiges beslut

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 693 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 2 534 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 554 tkr till kultur- och fritidsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras kultur- och fritidsnämndens ram ned med 863 tkr.

Då investeringar i läktare Hallevi samt konstgräs vid Vänersvallen Nord respektive Syd innebär ökad hyra tillförs nämnden 900 tkr i utökad ram. För bibehållande av biblioteket i Vargön utökas budgeten med 650 tkr. För att säkra baskulturutbudet i hela kommunen utökas budgeten med 500 tkr.

100 tkr omfördelas från samhällsbyggnadsnämnden till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är inköpt före 2023.

Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 till 146 366 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2025 till 11 691 tkr. Jämfört med budget 2024 minskades ramen med 30 tkr för inflationsuppräknings.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Nämnden kommer att besluta om indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2025, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 228 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 545 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 11 tkr till miljö- och hälsoskyddsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram ned med 96 tkr. Inom förvaltningen görs en rättning av IT-kostnader och 98 tkr omfördelas från miljö- och hälsoskyddsnämnden till byggnadsnämnden.

Budgeten utökas med 500 tkr till personalförstärkning.

Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2025 till 11 463 tkr.

REVISIONEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2025 till 1 691 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 16 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Revisionens budgetram utökas med 200 tkr, utifrån beredning och förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2025 till 1 891 tkr.

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2025 till 106 789 tkr. Jämfört med budget 2024 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökade ramen med 391 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 140 tkr. Gatuenheten tillfördes 700 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen. För tomhyra av Norra skolan tillfördes nämnden 1 900 tkr i ettårs-anslag under 2025. Projektet kommunvärdar permanentas och budgetramen utökades med 800 tkr.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag

Samhällsbyggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram förutom 1 425 tkr som begärs till driftkostnader som följer av exploaterings- och investeringsprojekt som görs av näringspolitiska skäl. Nämnden begär 1 000 tkr i tillfälligt driftanslag under 2025 till exploateringsområdet Sanden, Södra. Resterande 425 tkr avser en ramhöjning för ökade drift- och kapitalkostnader för ny parkering vid kvarteret Haren.

Nämnden föreslår att 100 tkr omfördelas till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är placerad på allmän plats före 2023. Beslutet förutsätter revidering i samhällsbyggnadsnämndens reglemente, punkt 5 (KF 2023-09-13 § 141).

Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att va-taxan höjs med 20 % vad avser

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

brukningsavgiften och 5 % för anläggningsavgiften inför 2025.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att höja avfallstaxan vilket innebär ökade intäkter med 2,5%.

Kommunfullmäktiges beslut

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 1 738 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram om 2 000 tkr för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 1 844 till övriga förhållande nämnder för täckning av höjd hyra. Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram ned med 431 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 3 063 tkr.

För täckning av kapitalkostnader som följer av exploaterings- och investeringsutgifter av näringspolitiska skäl utökas ramen med sammanlagt 3 000 tkr. Det avser 1 000 tkr tillfälligt under 2025 för exploatering av Södra Sanden, 400 tkr för parkering på kvarteret Haren, 700 tkr för detaljplan Norra Sanden samt 900 tkr för exploatering av Källeberg.

Till följd av nya arbetstidsregler tillförs nämnden 700 tkr för omställning av snöröjningsverksamheten.

100 tkr omfördelas från samhällsbyggnadsnämnden till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är inköpt före 2023.

Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2025 till 105 051 tkr.

SOCIALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2025 till 1 196 517 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 3 274 tkr.

För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 38 tkr. Socialnämndens budgetram minskades med 11 055 tkr till följd av statens minskning av de generella statsbidragen/statsbidragspåsen. Avdraget avser främst en tillfällig utökning till äldreomsorgen under 2024 om 10 321 tkr.

Socialnämndens förslag

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Socialnämnden redovisar behov av sammanlagt 57 200 tkr. Det avser 44 000 tkr inom individ- och familjeomsorgen (12 500 tkr försörjningsstöd och 31 500 tkr placeringar barn och unga). Inom arbete, sysselsättning och integration (ASI) har daglig verksamhet LSS behov av 3 200 tkr. Till volymökningar samt omställning till god och nära vård inom äldreomsorgen saknas 10 000 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Socialnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 16 447 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 39 221 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 183 tkr till socialnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram upp med 2 391 tkr.

Nämnden får 18 000 i ramökning för insatser kring barn och unga. För att arbeta enligt modellen Bostad Först tillförs nämnden 2 200 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2025 till 1 180 070 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut om driftbudgetramar

VALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2025 till 723 tkr. Det tillfälliga anslaget om 1 500 tkr till EU-valet 2024 togs bort. Inflationkompensationen ökade ramen med 10 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2025 till 723 tkr.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2025 till 6 021 tkr. Inflationkompensationen ökade ramen med 8 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beskriver osäkerheter med kostnaderna för ställföreträdare och svårigheter att möta eventuella ökade kostnader med minskad personalstyrka.

Kommunfullmäktiges beslut

Överförmyndarnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 212 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 214 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 2 tkr till överförmyndarnämnden för täckning av höjd hyra.

Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2025 till 5 809 tkr.

Driftbudget per nämnd (anslagsbindningsnivå)

Budget per nämnd, netto tkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Barn- och utbildningsnämnden	993 626	1 000 853	968 412
Byggnadsnämnden	19 123	20 648	20 405
Kommunfullmäktige	2 596	2 586	2 737
Kommunstyrelsen	470 217	459 479	428 916
Kultur- och fritidsnämnden	146 366	140 106	129 547
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11 463	11 582	11 449
Revisionen	1 891	1 675	1 403
Samhällsbyggnadsnämnden	105 051	102 028	85 598
Socialnämnden	1 180 070	1 194 483	1 197 391
Valnämnden	723	2 213	438
Överförmyndarnämnden	5 809	5 961	5 838
Summa nämnderna	2 936 935	2 941 614	2 852 134

Finansiell analys 2025-2027

Utgångspunkter

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta ur ett finansiellt perspektiv:

Resultat: Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Kapacitet: Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt?

Risk: Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Kontroll: Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer? En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

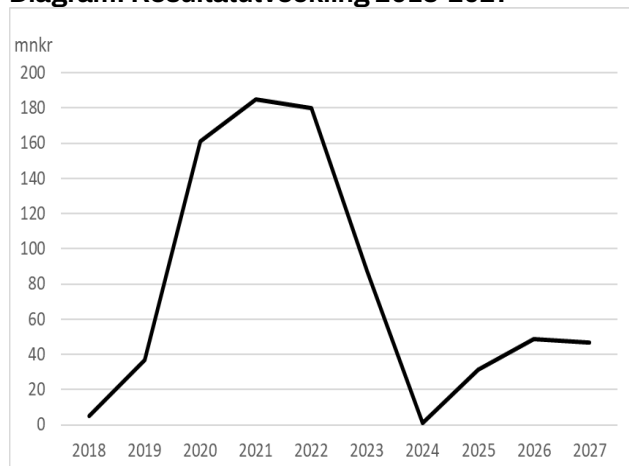
Syftet med analysen är att försöka identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

1. Resultat och kapacitet

1.1 Årets resultat

Budgeterat resultat, med tidigare redovisade justeringar av nämndernas budgetramar, uppgår till 31 mnkr år 2025. Åren 2026 och 2027 är resultaten budgeterade till 49 mnkr respektive 47 mnkr.

Diagram: Resultatutveckling 2018-2027

Resultatutvecklingen var positiv under perioden 2019-2023 med rekordstora resultat åren 2020-2022 (161 mnkr-respektive 185 mnkr). Åren 2024-2027 budgeteras positiva resultat.

Finansiellt mål:

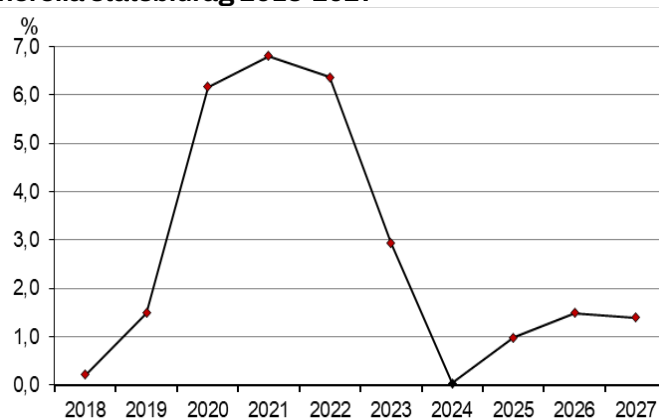
Årets resultat bör uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

Resultatmålet uppnås inte. Det budgeterade resultatet år 2025 motsvarar 1 procent

2 procent av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca 63 mnkr. I bokslut 2023 motsvarade resultatet om 87 mnkr knappt 3 procent av skatter och generella statsbidrag. Från och med 2019 har resultatmålet höjts från 1 procent till 2 procent efter införande av komponentredovisning i budget.

Diagram: Årets resultat; andel av skatter och generella statsbidrag 2018-2027

1.2 Balanskravet

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna redovisar ekonomisk balans. Det innebär bland annat att årsbudgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravet uppnås samtliga åren.

1.3 Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Finansiell analys 2025-2027

Utveckling av:	2025	2026	2027
-skatter och statsbidrag	3,6%	3,0%	3,0%
-nettokostnader	3,6%	2,4%	2,8%

Prognosen för utvecklingen av skatteintäkterna följer SKR:s prognos.

Utvecklingen av skatter och statsbidrag är högre än verksamhetens nettokostnader under hela perioden. Utvecklingen under 2025 är i första hand kopplat till ett lågt budgeterat resultat 2024. Utvecklingen under 2026 och 2027 ger förutsättningar för en mer hållbar utveckling av kommunens ekonomi.

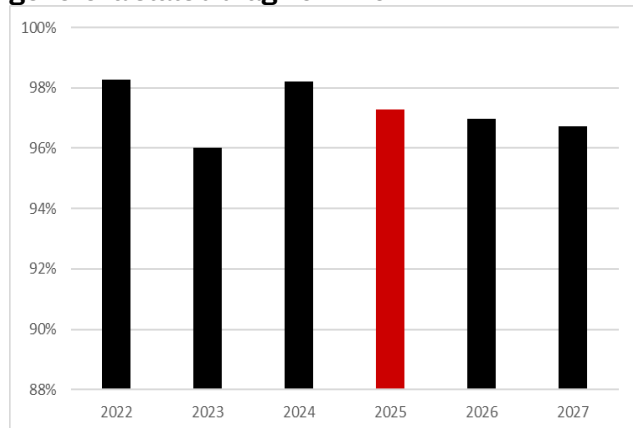
De finansiella kostnaderna ökar till följd av en hög investeringsnivå och kräver allt större andel av skatter och generella statsbidrag.

1.4 Verksamhetens nettodriftkostnader

Verksamhetens driftbudgetramar baserar sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och den budgetberedning som genomförts under 2024. Personalkostnaderna är budgeterade i 2023 års lönenivå. Inför 2025 har 163 mnkr avsatts centralt för att täcka ökade kostnader avseende 2024 och 2025 års löneavtal.

Nettokostnader, som andel av skatter och generella statsbidrag, är ett mått som visar hur stor andel av kommunens intäkter som förbrukas av löpande driftverksamhet.

Diagram: Nettokostnader i procent av skatt och generella statsbidrag 2022-2027

Åren 2025-2027 uppgår nettokostnaderna till ca 97 procent av skatter och generella statsbidrag. Skillnaden upp till 100 procent är det utrymme som kan användas till att finansiera räntor (en post som ökar kraftigt under planperioden), amorteringar och för att direktfinansiera investeringar. Det utrymmet är alltså lågt under planperioden.

1.5 Skatteintäkter och utdebiteringar

Det nuvarande skatteutbetalningssystemet innebär att skatteintäkterna kommer att utbetalas i verksamhetsårets pris- och lönenivå. Utbetalning av kommunalskatt och utjämningsbidrag grundas på det senast kända taxeringsutfallet, dvs. för 2022, och räknas sedan upp med tre års uppräkningsfaktorer till 2025 års nivå. Kommunalskattemedel som fås är därmed preliminära.

Utbetalning, alternativt återbetalning, av mellanskillnaden mellan den preliminära beräkningen och respektive avräkningstillfälle av kommunalskatt och utjämningsbidrag sker i januari, t.ex. 2024 för inkomståret 2022.

Beräkningen av skatteintäkter baserar sig på prognos från SKR, 2024-04-26. Utdebiteringen är oförändrad, 22:21 kronor, per skattekrona.

Tabell: Budget skatter och generella statsbidrag

Budget skatter & gen statsbidrag	2025	2026	2027
Skatteintäkter			
Skatteunderlag 2022 mnkr	8 897		
Prognos uppräkningsfaktor 2023	5,26%		
Prognos uppräkningsfaktor 2024	2,64%		
Prognos uppräkningsfaktor 2025-2027	4,73%	4,07%	4,03%
S:a uppräknat skatteunderlag, mnkr	10 067	10 477	10 899
Utdebiteringar	22,21%	22,21%	22,21%
S:a skatteinkomst före utjämning, mnkr	2 236	2 327	2 421
Kommunalekonomisk utjämning			
Inkomstutjämning, mnkr	575	590	609
Kostnadsutjämning, mnkr	80	80	80
Regleringsbidrag/avgift, mnkr	96	84	70
Strukturbidrag	0	0	0
S:a generella statsbidrag, mnkr	751	754	759
LSS-utjämning	69	70	70
Fastighetsavgiften	104	104	104
S:a skatter & bidrag, mnkr	3 160	3 255	3 354

Finansiell analys 2025-2027

1.6 Investeringar

Investeringsbudgeten omfattar 3 år, 2025-2027, och innehåller sammanlagt 1 301 mnkr. Det första året planeras investeringar för 507 mnkr. I den reviderade investeringsbudgeten för 2024 finns 480 mnkr avsatt till investeringar. Under 2023 investerades 491 mnkr.

Då resultatnivån 2025 är budgeterad till 31 mnkr kan skattefinansieringsnivån (summan av avskrivningar och årets resultat) beräknas till 172 mnkr.

Under planperiodens första år 2025 uppgår investeringsvolymen till 507 mnkr, vilket överstiger skattefinansieringsnivån med 335 mnkr. Det kan jämföras med de senaste årens bokslut, 2023 och 2022, då kommunen investerade för 491 mnkr respektive 516 mnkr. År 2026 planerar kommunen att investera för 422 mnkr och 2027 för 371 mnkr, vilket också är mycket höga nivåer.

Vänersborgs kommun måste ta nya lån för att finansiera investeringsvolymen. I 2025 års kassaflödesbudget planerar kommunen att låna 350 mnkr. Resten finansieras av resultatet och av avskrivningar samt genom en minskning av rörelsekapitalet. Planerade investeringar 2026 och 2027 beräknas inte heller kunna hanteras inom ramen för skattefinansieringsnivån. I planen för 2027 uppgår kommunens långfristiga lån till 1 769 mnkr. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år i planen. Investeringsnivåerna i planen utgör totalram för kommande års investeringsbudgetar.

Tabell: Sammanfattning av investeringsbudgeten

Sammanfattning, mnkr	2025	2026	2027	Summa
Förslag från nämnderna	507	422	371	1 301
Fördelning per nämnd				
Barn- och utbildningsnämnden	7	8	7	23
Byggnadsnämnden	1	1	1	2
Kommunstyrelsen	10	5	5	19
Kultur- och fritidsnämnden	4	4	4	13
Samhällsbyggnadsnämnden	480	398	348	1 226
varav fastighetsinvesteringar	134	166	154	454
varav exploatering	27	65	77	169
Socialnämnden	6	6	6	19

Jämfört med nämndernas förslag har följande justeringar gjorts: Budgeten för fastighetsunderhåll har utökats med 3 mnkr per år. 10 mnkr har avsatts till VA-anslutning och fiberdragning till Bergagården under 2025.

Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2025-2027 innehåller fastighetsinvesteringar för 454 mnkr, varav 99 mnkr till förskolor och skolor, 48 mnkr i LSS-boenden, 178 mnkr till idrottsanläggningar och 90 mnkr till fastighetsunderhåll. Det blir ett snitt på 151 mnkr per år. Det kan jämföras med boksluten 2022 och 2023 då kommunen investerade 352 mnkr respektive 230 mnkr i fastigheter.

VA-investeringar

VA-investeringar uppgår till totalt 357 mnkr under planperioden, vilket är en mycket hög ambitionsnivå. Skräcklans vattenverk ingår med 162 mnkr. För sanering enligt Blåplan (utbyte av gamla rör) budgeteras 120 mnkr vilket är en utökning med 60 mnkr jämfört med tidigare planer. Dessutom kommer 10 mnkr att investeras i Va-anslutning och fiberdragning till Bergagården.

Exploateringsbudget

Exploateringsbudgeten omfattar 169 mnkr. På Skavenområdet planeras en ny väg och en personbilstunnel. För exploatering av Sanden Södra avsätts 34 mnkr och till Sanden Norra 17 mnkr under perioden. Till nytt industriområde vid Grunnebo budgeteras 16 mnkr. Till strategiska markinköp budgeteras 10 mnkr per år.

Finansiellt mål:

Årets investeringar (exkl VA/renhållning) ska maximalt motsvara 7 procent av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

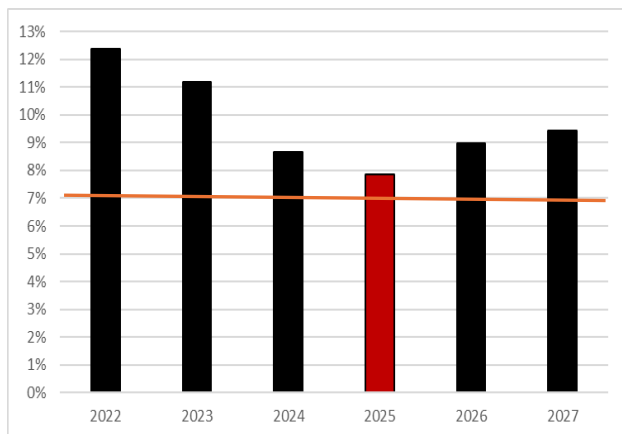
Målet om max 7 procent uppnås inte.

I bokslut 2023 motsvarar investeringarna 11 procent av skatter och generella statsbidrag. I budget 2024 är motsvarande siffra 9 procent. 2025 minskar värdet till 8 procent.

Finansiell analys 2025-2027

I planen för 2026 och 2027 motsvarar investeringarna 9 procent.

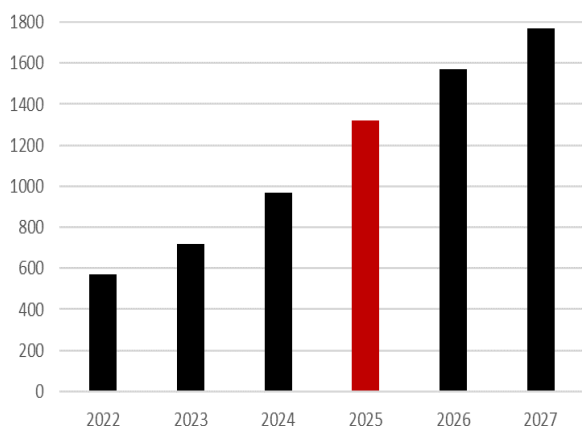
Diagram: Investeringsbudgetens andel av skatter och generella statsbidrag 2022-2027 (exkl. VA och renhållning)

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållning. Om nyckeltalet är lägre än 7 procent har målet uppnåtts.

Den höga investeringsnivån, i kombination med för låga resultat, gör att nya lån behöver tas för att kunna finansiera de planerade investeringarna för åren 2025-2027.

Diagram: Låneutveckling 2022-2027

1.7 Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel.

Finansiellt mål:

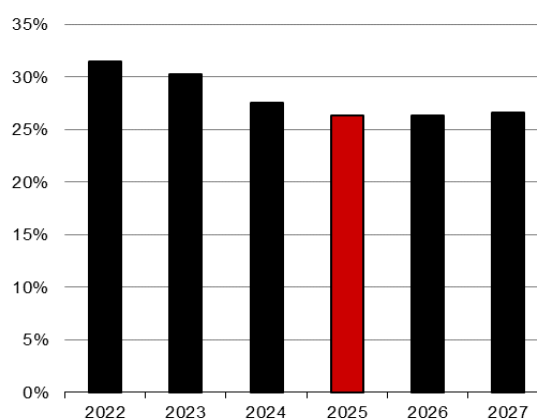
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 procent årligen under mandatperioden.

Målavstämning:

Målet om förbättrad soliditet med i genomsnitt 1 procent årligen uppnås inte.

I bokslut 2023 sjönk soliditeten till 30 procent. I budget 2024 sjunker soliditeten till 28 procent. År 2025 och 2026 sjunker soliditeten ytterligare 2 procent till 26 procent för att 2027 åter öka till 27 procent. Mycket höga investeringsnivåer i kombination med låga resultat leder till försämrad soliditet.

Diagram: Soliditet 2022-2027

2. Risk och kontroll

2.1 Likviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande på 200 mnkr) bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder.

Finansiell analys 2025-2027

Finansiellt mål:

Kassalikviditeten bör uppgå till minst 50 procent.

Målavstämning:

Målet uppnås under planperioden genom ökad upplåning.

Den höga investeringsnivån 2025-2027 kommer att sätta press på kommunens likviditet och förutsätter en omfattande nyupplåning för att en godtagbar betalningsberedskap ska kunna upprättas.

2.2 Skulder och förpliktelser

Kommunens låneskuld ökar under planperioden. I budgeten finns upptaget sammanlagt 800 mnkr i nya lån under 2025-2027. Det innebär att år 2027 har kommunen sammanlagt långfristiga lån om 1 769 mnkr.

2.3 Pensionskostnader

Pensionskostnaderna har redovisats efter den s.k. blandmodellen och innefattar förutom pensionsskuldens ökning, även utbetalda pensioner.

Beräkningen av pensionskostnaderna baserar sig på prognos från kommunens pensionsförvaltare och inkluderar löneskatt om 24,26 procent.

Under den kommande 20-årsperioden kommer kommunens pensionskostnader att öka kraftigt. Av kommunens totala pensionsåtagande på 1 166 mnkr i 2025 års budget är endast 440 mnkr avsatta som en skuld i balansräkningen.

2.4 Känslighetsanalys

Budgeten för 2025-2027 bygger på några antaganden om utveckling av löner, priser och räntor. De största riskerna ligger i att konjunkturen sjunker och att utvecklingen på arbetsmarknaden blir sämre. Nedan görs en känslighetsanalys som visar hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi 2025.

Förändring mnkr	2025
Priser/löner 1 procent	40 mnkr
Räntor 1 procent	13 mnkr
Skatteintäkter 1 procent	22 mnkr
Utdebitering 10 öre	10 mnkr

3. Sammanfattning målavstämning

Avstämning finansiella mål	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Årets resultat bör uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	■	■	■	■
Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.	●	●	●	●	●
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska i genomsnitt förbättras med 1 % årligen under mandatperioden	■	■	■	■	●
Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 7 % av skatter och generella statsbidrag.	■	■	■	■	■

För att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. I budget 2025 uppnås endast ett av fyra finansiella mål. Med denna

målanalys görs bedömningen att verksamheten, ur ett finansiellt perspektiv, inte kommer att bedrivas med god ekonomisk hushållning under det året. Detsamma gäller för 2026 och 2027 där ett respektive två mål uppnås.

Resultat- kassaflödes- och balansbudget 2025-2027

Resultatbudget, mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamhetens nettodriftkostnader	-2 722	-2 870	-2 944	-3 013	-3 099
Avskrivningar	-126	-126	-141	-144	-146
Verksamhetens nettokostnader	-2 848	-2 997	-3 085	-3 157	-3 246
Skatteintäkter	2 094	2 139	2 236	2 327	2 421
Generella statsbidrag och utjämning	872	912	924	928	933
Verksamhetens resultat	118	54	74	98	108
Finansiella intäkter	14	4	4	4	4
Finansiella kostnader	-45	-57	-47	-52	-65
Resultat före extraordinära poster	87	1	31	49	47
Extraordinära poster					
Årets resultat	87	1	31	49	47

Kassaflödesbudget, mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	87	1	31	49	47
<i>Justering för av- och nedskrivningar</i>	126	126	141	144	146
<i>Justering för gjorda avsättningar</i>	81	97	27	0	2
<i>Realisationsvinster/förluster</i>	-2				
<i>Justering för övriga ej likviditespåverkand</i>	-14				
S:a medel från verk. före förändr av rörelsek	278	225	199	193	196
FÖRÄNDRING RÖRELSEKAPITAL					
Ökning/minskning förråd	2				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	25				
Ökning/minskning kordfristiga skulder	52				
S:a medel från den löpande verksamheten	357	225	199	193	196
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anl.tillg.	-453	-420	-507	-422	-371
Försäljning av materiella anl.tillg.	39				
Investering i finansiella anl.tillg.	-38				
Försäljning av finansiella anl.tillg.					
Anläggnings- och investeringsbidrag	26				
S:a medel från investeringsverksamhet	-426	-420	-507	-422	-371
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	160	250	350	250	200
Amortering av skuld					
Ökning av långfristiga fordringar					
S:a medel från finansieringsverks.	160	250	350	250	200
Årets kassaflöde	91	55	42	21	25

Resultat- kassaflödes- och balansbudget 2025-2027

Balansbudget, mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Anläggningstillgångar	3 299	3 593	3 958	4 237	4 461
Omsättningstillgångar	539	595	637	658	682
S:a tillgångar	3 839	4 187	4 595	4 895	5 144
Ingående eget kapital	1 814	1 901	1 903	1 934	1 983
Årets resultat	87	1	31	49	47
S:a eget kapital	1 901	1 903	1 934	1 983	2 030
Avsättningar, pensioner	299	413	440	440	442
Övriga avsättningar	17	0	0	0	0
S:a avsättningar	316	413	440	440	442
Långfristiga lån	719	969	1 319	1 569	1 769
Övriga långfristiga skulder	206	206	206	206	206
Kortfristiga skulder	697	697	697	697	697
S:a skulder	1 622	1 872	2 222	2 472	2 672
Ansvarsförbindelse, pensionsskuld	739	749	726	692	662

Kommunfullmäktiges beslut

2024-06-19 § 113

1. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen under 2025 till 22:21 per skattekrona. Nivån är oförändrad jämfört med 2024.
2. Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande inriktningsmål och finansiella mål enligt upprättat förslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan 2025-2027.
4. För budgettäckning av löneavtal 2024 och 2025 avsätts sammanlagt 163 mnkr till kommunstyrelsens förfogande.
5. Anslagsbindningsnivå för driftbudgeten är nämnd. Anslagsredovisning för uppföljning på nämndnivå sker enligt kommunstyrelsens anvisningar.
6. Anslagsbindningen för investerings- och exploateringsplanen är på projektnivå.
7. Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2025, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlas i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder.
8. Långfristig upplåning kan ske inom fastställd låneram på 1 319 mnkr för 2025 utifrån gällande finanspolicy och inom ramen för av kommunstyrelsen fastställda riktlinjer och befogenheter inom finansverksamheten.

Processmaterial - Styrande dokument med bäring på inriktningsmålen (kommunstyrelsens workshop i utvecklingsarbetet med styrning och ledning)

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Policy för invånardialog Strategi för full delaktighet Program för arbete med kultur för barn och unga	Policy för IT-utveckling och digitalisering Strategi - Det goda livet i Dalsland
--	---

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Policy för invånardialog Biblioteksplan Måltidspolicy Vägledning för att stärka barnets rättigheter Strategisk integrationssamverkan	Program för arbete med kultur för barn och unga Program för fortsatt utveckling av sportcentrum Personalpolicy Riktlinjer arbetsmiljö Cykelplan
--	---

Vänerns borg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Måltidspolicy Parkeringspolicy Kommunikationspolicy Översiktsplan Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland	Strategiskt näringslivsprogram 2014-2024 Riktlinje för kommunala markanvisningar och exploateringsavtal Policy för Invånardialog Fossilfri strategi
--	--

Vänerns borgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Strategi för full delaktighet Strategiskt näringslivsprogram Policy för IT-utveckling och digitalisering Kommunikationspolicy Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland Riktlinjer för kommunala markanvisningar och exploateringsavtal Policy för uthyrning av kommunala lokaler som uppstår kommunalt stöd Fastighetsstrategi	Program rörande privata utförare Policy för socialt företagande Parkeringspolicy Personalpolicy Policy mot korruption, mutor och jäv Cykelplan Riktlinjer för Vänerns borgs kommuns styrning och ledning Fiberstrategi
---	---

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Anvisning för visselblåsning Personalpolicy Strategi för full delaktighet Riktlinje för arbetsmiljö Pensionspolicy	Kommunikationspolicy Policy för IT utveckling och digitalisering Miljöprogram 2030
--	--

Mål 1 Ingen fattigdom		
Nyckeltal	2023	2027
Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	23	
Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	14	
Invånare, 65+ år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	13	
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	12,5	
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,50	
Mål 2 Ingen hunger		
Invånare med övervikt eller fetma, andel (%)	59,0	
BMI lägre än 22 i särskilt boende, andel (%)	38,0	
Mål 3 Hälsa och välbefinnande		
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	68,3	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	84,1	
Medellivslängd kvinnor, år	84,2	
Medellivslängd män, år	80,6	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)	66,7	
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)	48,6	
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel svar "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%)	69,5	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	26,7	
Sjukpenningtalet, dagar/registrerad försäkrad	15,0	
Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv	243,7	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsrm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2 485	
Mål 4 God utbildning för alla		
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	90,6	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	65	
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	77,5	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	83,2	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	75,1	
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-20 år	9,6	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter slutförd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%) (-2021)	82,6	
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	41,3	
Mål 5 Jämställdhet		
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	73	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	29,1	
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	39,4	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	81,0	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)	75,6	
Mål 6 Rent vatten och sanitet		
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)	0,0	
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	0,0	
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	5,6	
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	100,0	

Mål 7 Hållbar energi för alla		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	49	
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	100,0	
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	78	
Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		
Sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%)	80,5	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) (-2021)	78,8	
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	6,2	
Långtidsarbetslöshet 25-65 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.	3,9	
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta	10,0	
Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur		
Tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	88,6	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index	79	
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%)	80,7	
Mål 10 Minskad ojämlikhet		
Förvärvsarbetande eller studerande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	73,1	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel	76	
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%)	50,8	
Mål 11 Hållbara städer och samhällen		
Demografisk försörjningskvot	0,88	
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafknära läge, andel (%)	97,4	
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	4,0	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	32	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	15,7	
Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion		
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	414	
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	44	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	21	
Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande	42	
Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna		
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	7,27	
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	20,3	
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	76,4	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	670,6	
Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald		
Skyddad natur land, andel (%)	9,0	
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	5,8	
Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)	20,0	
Betesmark, andel (%)	1,53	
Slåtteräng, andel (%)	0,08	

Barn- och utbildningsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och utgår från skollagen. Verksamheten omfattar förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola.

Nyckeltalen nedan redovisas utifrån antalet placeringar för barn och elever. Inom förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem beräknas dessa utifrån nyttjandegraden. Nyttjandegraden avser den andel av barn och elever boende i Vänersborg som nyttjar denna verksamhetsform.

Nyckeltal

Antal barn och elever	MRP 2025	MRP 2024	Bokslut 2023
Förskola och pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar 1-5 år	2 118	2 186	2 188
varav andel i enskild regi %	11	13	12
Nyttjandegrad %	94	93	94
Fritidshem och pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar barn 6-13 år	1 646	1 746	1 749
varav andel i enskild regi %	14	14	14
Nyttjandegrad %	51	52	52
Grundskola F-9			
Totalt antal elever	4 766	4 793	4 779
varav andel i enskild regi %	13	13	12
Anpassad grundskola			
Totalt antal elever	79	76	73

Antal placerade barn och elever är beräknat som ett genomsnitt för året utifrån befolkningsprognos framtagen 2024-03-13 på uppdrag av kommunstyrelseförvaltningen, kompletterad med de barn och elever som vistas i kommunen med tillfälligt uppehållstillstånd. Trots att det ser ut som en volymminskning av antal barn och elever visar barn- och utbildningsnämndens prognos gällande antal placeringar att den totala volymen i stort sett är oförändrad. En ingående beskrivning över volymförändringarna framgår av bilaga "Särskild skrivelse gällande verksamhetsförändringar och ramanpassning" i skrivelse till kommunfullmäktige.

Invigning av Öxnered skola

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2025 till 1 019 610 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 4 527 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 979 tkr.

Ramen utökades med 787 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa. Holmängensskolan står klar under 2024. Nämnden har tidigare fått 10 700 tkr och tillfördes ytterligare 4 900 tkr för att nå helårseffekt 2025 men med avdrag för tom-hyra av Norra skolan.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens förslag

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Nämnden redogör för förväntade kostnadsökningar inom IT, köpta måltider, skolbibliotek och vid underhåll av lokaler. Nämnden redogör också för åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas i syfte att effektivisera verksamheten. Dock återstår det att minska kostnaderna med 10 400 tkr för att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram.

Kommunfullmäktiges beslut

Barn- och utbildningsnämnden budgetram 2025 sänks med sammanlagt 25 984 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 29 801 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 1 003 tkr till barn- och utbildningsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram upp med 1 814 tkr.

Nämnden tillförs 1 000 tkr tillfälligt under 2025 för kvalitetshöjande åtgärder för att fler elever uppnår gymnasiebehörighet.

Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2025 till 993 626 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	79,1	84,1	91,2
Övriga intäkter	46,4	43,1	42,8
Summa intäkter	125,5	127,2	134,0
Personalkostnader	665,5	694,0	685,1
Omkostnader	448,0	433,8	412,7
Ränta och avskrivningar	5,6	5,1	4,6
Summa kostnader	1 119,1	1132,9	1102,4
Nettokostnader	993,6	1005,7	968,4

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisningsnivå mnkr	Netto 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025
Nämnd/nämndsadm.	6,6	0,0	6,6
Förskola 1-5 år	315,6	45,7	361,3
Grundskola/anpassad grundskola	697,4	79,8	777,2
Justering enl. fullmäktiges beslut	-26,0	0,0	-26,0
Summa	993,6	125,5	1 119,1

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringar avseende inventarier avser till största delen inköp av möbler och utrustning för att ersätta utslitna inventarier. Utöver detta görs även inköp i syfte att förbättra arbetsmiljön, till exempel genom ljudabsorbenter. Finansiering av utökade kapitalkostnader sker inom befintlig budgetram.

Behov av inventarieinvesteringar skiftar mellan åren beroende på vad som utförs inom lokalområdet respektive år. Till exempel kan förändrad underhållsplan för kommunens fastigheter innebära att inventarieinköp tillkommer eller flyttas fram. För planperioden 2025-2027 har barn- och utbildningsnämnden behov av investeringar i inventarier enligt följande: år 2025: 7,1 mnkr, år 2026: 8,2 mnkr och för år 2027: 5,2 mnkr.

Byggnadsnämnd

1. Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämnden beslutar om tillstånd att bygga och riva samt förhandsbesked om möjligheten att få bygglov. Nämnden ansvarar för dispensprövningar och tillsyn av strandskyddet, den kommunala lantmäteriverksamheten, mätning, kartframställning och utveckling av geodata. Byggnadsnämnden ansvarar också för detaljplanering och områdesbestämmelser. Den översiktliga fysiska planeringen fullgörs delvis av miljö- och byggnadsförvaltningen på uppdrag av kommunstyrelsen. Byggnadsnämnden ska vidare ta de initiativ som behövs beträffande planläggning och fastighetsbildning, samt vara vägledande i frågor om byggande.

Nyckeltal

Bygglov	MRP 2025	MRP 2024	Bokslut 2023
Handläggningstid	36 dagar	37 dagar	41 dagar

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2025 till 20 831 tkr. Inflationssuppräkningen minskade ramen med 93 tkr.

Byggnadsnämndens förslag

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Nämnden kommer att besluta om indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2025, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut

Byggnadsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 1 709 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 1 087 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 22 tkr till byggnadsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram ned med 742 tkr. Inom förvaltningen görs en rättning av IT-kostnader och 98 tkr omfördelas från miljö- och hälsoskyddsnämnden till byggnadsnämnden.

Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2025 till 19 123 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	0,0	0,0	0,1
Övriga intäkter	12,8	13,2	13,2
Summa intäkter	12,8	13,2	13,3
Personalkostnader	26,0	27,5	26,2
Omkostnader	5,5	6,1	7,1
Avskrivningar/internränta	0,4	0,5	0,4
Summa kostnader	31,9	34,1	33,7
Nettokostnader	19,1	20,9	20,4

3.2 Investeringsbudget

Byggnadsnämndens investeringar avser inventarier och finansieras inom ram.

Kommunfullmäktige

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är kommunens beslutande organ. Fullmäktige fastställer budget och övriga övergripande program för den kommunala verksamheten och beslutar även i övriga ärenden av större vikt.

Under kommunfullmäktige finns valberedningen som förbereder fullmäktiges val. Där finns också demokratiberedningen som arbetar med former för medborgarnas delaktighet, utvecklar det politiska ledarskapet och förnyelse av den kommunala demokratin.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgetram 2025 till 2 596 tkr. Inflationsuppräknningen tillförde ramen 10 tkr.

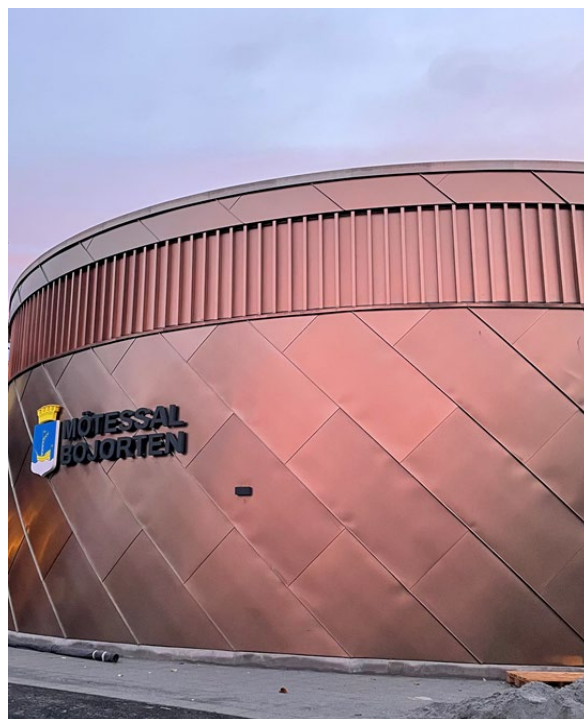
Kommunfullmäktiges budgetram fastställs till 2 596 Tkr i budget 2025.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Personalkostnader	1,8	1,8	1,9
Omkostnader	0,8	0,7	0,8
Summa kostnader	2,6	2,6	2,7
Nettokostnader	2,6	2,6	2,7

Mandatfördelning

Mandatfördelning under perioderna:	2011/2014	2015/2018	2019/2022	2023/2026
Socialdemokraterna	12	14	14	15
Sverigedemokraterna	2	6	9	10
Moderaterna	13	10	9	9
Vänsterpartiet	8	6	5	4
Centerpartiet	3	4	4	4
Kristdemokraterna	2	2	3	3
Medborgarpartiet	2	2	2	3
Liberalerna	5	3	3	2
Miljöpartiet de gröna	4	4	2	1
Totalt	51	51	51	51

Kommunstyrelsen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder, planerar och samordnar kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunstyrelsen har tillsyn över nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Budgeten innefattar bland annat förbundsbidrag till Kunskapsförbundet Väst och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgettram 2025 till 468 739 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 5 232 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 19 tkr. Ramen tillfördes 1 157 tkr för utökade verksamheter inom Kunskapsförbundets ansvarsområde, till följd av statens justeringar i de generella statsbidragen/statsbidragspåsen. För finansiering av Vänersborgs del i GEO-park tillfördes 155 tkr. För finansiering av seniorkort i kollektivtrafiken, s.k. 70+ kort, tillfördes 800 tkr. Mot bakgrund av pågående arbete med ett utökat räddningstjänstförbund tillfördes kommunstyrelsen 1 000 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat budget inom ram, men påvisar ökade pensionskostnader för kommunalförbunden Kun-

skapsförbundet Väst (KFV) och Räddningstjänstförbundet (NÄRF) och ökade kostnader för avtalsbundna och övriga verksamheter till följd av den höga inflationen. Inom IT beskrivs behov av resurser för ökad IT-säkerhet.

Förvaltningen kommer att arbeta vidare med konsekvensanalyser och åtgärder för ramanpassning.

Kommunstyrelsens budgettram 2025 utökas med sammanlagt 1 478 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 69 tkr till kommunstyrelsen för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras kommunstyrelsens ram ned med 2 073 tkr. För kommungemensamma behov inom IT utökas budgetramen med 3 350 tkr avseende utbyte av nätverksutrustning och ökade kostnader för programvarulicenser.

Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 3 569 tkr.

Mot bakgrund av pågående arbete med budget för ett utökat räddningstjänstförbund tillförs kommunstyrelsen ytterligare 2 000 tkr.

För kapitalkostnader som följer av investering i tågstopp Brålanda utökas budgeten med 700 tkr.

Anslaget till socialt förebyggande och trygghetsskapande åtgärder utökas med 1 000 tkr och uppgår totalt till 4 000 tkr. Utav dessa avsätts 1 000 tkr tillfälligt under 2025 för finansiering av uppdraget Framtagande av handlingsprogram för förebyggande arbete barn och unga.

För finansiering av uppdraget Framtagande av landsbygdsprogram omfördelas 250 tkr tillfälligt under 2025 från anslaget för oförutsett.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens anslag för oförutsett omfattar 9 244 tkr. I anslaget ingår finansiering av Krickan med ca 1 200 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2025 till 470 217 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	5,3	6,5	9,8
Övriga intäkter	64,4	62,2	61,2
Summa intäkter	69,7	68,7	71,0
Personalkostnader	86,7	89,4	85,7
Omkostnader	450,8	436,5	412,2
Avskrivning/internränta	2,3	2,3	2,0
Summa kostnader	539,9	528,2	499,9
Nettokostnader	470,2	459,5	428,9

Anslagsredovisning, mnkr

Anslagsredovisning mnkr	Netto 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025
Styrelse	26,1	0,0	26,1
Kommunledning	133,9	66,6	200,5
Räddningstjänst/Säkerhet	46,0	2,1	48,1
Gymnasieverksamhet	222,9	0,5	223,4
Vuxenutbildning	39,8	0,5	40,3
Justering enl. fullmäktiges beslut	1,5	0,0	1,5
Summa	470,2	69,7	539,9

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Planerade investeringar avser inventarier, utrustning TiB sambandsrum samt digitala utomhusskärmar för kommuninformation.

Driftskostnader som följer av investeringar, finansieras inom förvaltningens budgetram.

Investeringar inom IT verksamheten avser stärkt infrastruktur, utbyte av föråldrad utrustning. Genom detta stärks IT säkerheten i kommunen. Driftskostnader som uppstår här debiteras förvaltningarna ut inom Tjänstekatalogen

För närvarande pågår konsekvensutredning om kommunen ska övergå från att leasa datorer till att köpa in dem. Det medför behov av ökat investeringsutrymme under planperioden.

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden omfattar barn- och ungdomskultur, bidrag, stöd och stimulans till föreningar och studieförbund. Vidare ingår verksamheterna folkbibliotek, fornvård, fritidsgårdsverksamhet, huvudmannaskap för Vänersborgs museum, idrotts- och fritidsanläggningar, konsthall, konstnärlig gestaltning i offentlig miljö, musik- och kulturskola, stipendier och priser inom nämndens områden samt öppna offentliga arrangemang. Nämndens primära målgrupp är barn och unga i åldern 0-18 år. Samtidig verksamhet ska ha särskilt fokus på att nå underrepresenterade grupper och aktiviteter och utbud ska ha geografisk spridning i kommunen.

Nyckeltal

Bibliotek	MRP 2025	MRP 2024	Bokslut 2023
- antal utlånade media	130 000	150 000	127 124
- antal besök bibliotek	120 000	150 000	132 651

Musik- och kulturskola	MRP 2025	MRP 2024	Bokslut 2023
Andel deltagare 6-19 år i %*	13	14	11,5**
- varav flickor i %	60	60	70
- varav pojkar i %	40	40	30

Öppen ungdomsverksamhet	MRP 2025	MRP 2024	Bokslut 2023
Antal besök			
- Ungkultur Timjan	3 000	5 000	2 493
- Fritidsgårdar	25 000	25 000	22 560

* avser andel deltagare av total åldersgrupp 6-19 år i kommunen

** avser 2022, eftersläpning pga publicering

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 till 147 059 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 1 131 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 124 tkr. 300 tkr tillfördes för samlingsförvaltning med Västra Götalandsregionen, VGR. Ramen utökades med 50 tkr för kapitalkostnader som följer av investering i konstnärlig gestaltning. Nämnden tillfördes 2 600 tkr för hyreskostnaden av den nya idrottshallen på Holmängenskolan. Under 2024 underhålls Arenan, bland annat läggs takduken om. Nämnden får en ramökning om 2 100 tkr för ökad hyreskostnad.

Kultur- och fritidsnämndens förslag

Kultur och fritidsnämnden begär 2 050 tkr utöver ram. Det avser 150 tkr till ombyggnad av läktare på Hallevi IP, 375 tkr för konstgräs på Vänersvallen Nord och 375 tkr på Vänersvallen Syd, 650 tkr förbättrad arbetsmiljö och programutbud på bibliotek samt 500 tkr till baskulturutbud i hela kommunen.

Kultur- och fritidsnämnden avser att återkomma med begäran om budgetmedel om fullmäktige beslutar tilldela nämnden ansvaret för friluftslivet.

Efter samråd mellan kultur- och fritidsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslås att samhällsbyggnadsnämnden beslutar att omfördela 100 tkr till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är placerad på allmän plats före 2023.

Kommunfullmäktiges beslut

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 693 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 2 534 tkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 554 tkr till kultur- och fritidsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras kultur- och fritidsnämndens ram ned med 863 tkr.

Då investeringar i läktare Hallewi samt konstgräs vid Vänersvallen Nord respektive Syd innebär ökad hyra tillförs nämnden 900 tkr i utökad ram. För bibehållande av biblioteket i Vargön utökas budgeten med 650 tkr. För att säkra baskulturutbudet i hela kommunen utökas budgeten med 500 tkr.

100 tkr omfördelas från samhällsbyggnadsnämnden till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är inköpt före 2023.

Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2025 till 146 366 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	1,3	1,2	5,6
Övriga intäkter	14,2	14,0	13,9
Summa intäkter	15,5	15,2	19,5
Personalkostnader	58,3	60,8	59,4
Omkostnader	101,4	93,1	87,5
Avskrivning/Intertränta	2,1	2,1	2,1
Summa kostnader	161,8	156,0	149,0
Nettokostnader	146,4	140,8	129,5

Anslagsredovisning, mnkr

Anslagsredovisningsnivå mnkr	Netto 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025
Nämnd och administration	12,4	0,5	12,9
Kultur	61,8	4,0	65,8
Fritid	72,9	10,9	83,8
Justering enl. fullmäktiges beslut	-0,6	0,0	-0,6
Summa	146,4	15,5	161,9

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringar avser inventarier, maskiner och verksamhetsanpassningar samt konstnärlig gestaltning. Investeringsbudget för konstnärlig gestaltning ska enligt fastställda riktlinjer uppgå till 1% av budget för fastighetsinvesteringar exkl. underhåll.

Från 2025 föreslås att nämndens budget för inventarieinvesteringar utökas från 2 mnkr till 3 mnkr. Ökad driftskostnad finansieras inom ram.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har kommunens uppdrag att arbeta för efterlevnad av de lagar och förordningar som rör miljö- och hälsoskydd, avlopp, livsmedel, tobak, strålskydd, animaliska biprodukter och naturvård. Miljö- och hälsoskyddsnämndens insatser styrs till stor del av inkommande ärenden såsom anmälningar, klagomål, ansökningar och remisser. I nämndens verksamhet ingår också deltagande i utvecklingsarbete och framtagande av översikt- och detaljplaner, program och andra övergripande dokument. Nämnden driver och deltar i olika projekt som ofta är förvaltningsöverskridande.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2025 till 11 691 tkr. Jämfört med budget 2024 minskades ramen med 30 tkr för inflationsuppräkning.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Beskrivning av åtgärder och konsekvenser med presenterat budgetförslag beskrivs i separat skrivelse.

Nämnden kommer besluta om indexhöjning av timtaxan för att täcka upp för generella kostnadsökningar.

Kommunfullmäktiges beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 228 tkr. Då personalomkostnadspåslägget sänks justeras budgetramen ned med 545 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 11 tkr till miljö- och hälsoskyddsnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram ned med 96 tkr. Inom förvaltningen görs en rättning av IT-kostnader och 98 tkr omfördelas från miljö- och hälsoskyddsnämnden till byggnadsnämnden. Budgeten utökas med 500 tkr till personalförstärkning.

Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2025 till 11 463 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	0,0	0,0	0,2
Övriga intäkter	4,8	4,8	4,5
Summa intäkter	4,8	4,8	4,7
Personalkostnader	14,1	13,9	13,0
Omkostnader	2,1	2,5	3,1
Avskrivningar/internränta	0,1	0,1	0,1
Summa kostnader	16,3	16,5	16,2
Nettokostnader	11,5	11,7	11,5

Revisionen och Valnämnden

Revisionen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska pröva om verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De ska granska om räkenskaperna är rättvisande och om nämndernas kontroll är tillräcklig. Revisorerna har i uppgift att följa om kommunstyrelsens och nämnders beslut överensstämmer med för verksamheten gällande bestämmelser.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2025 till 1 691 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 16 tkr.

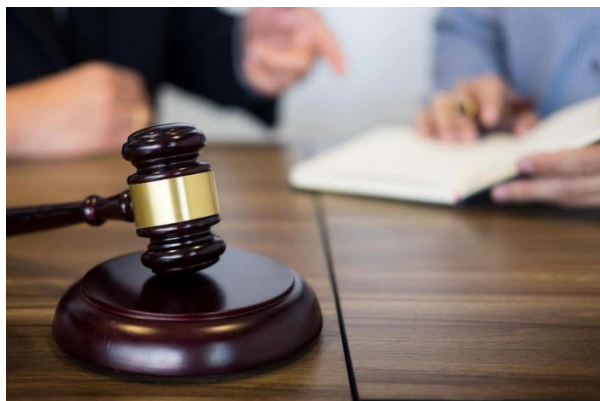
Kommunfullmäktiges beslut

Revisionens budgetram utökas med 200 tkr, utifrån beredning och förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2025 till 1 891 tkr.

Resultaträkning revisionen, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Personalkostnader	0,5	0,5	0,5
Omkostnader	1,4	1,1	0,9
Summa kostnader	1,9	1,7	1,4
Nettokostnader	1,9	1,7	1,4

Valnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden har tre ledamöter och tre ersättare. Nämnden ansvarar för genomförandet av allmänna val.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2025 till 723 tkr. Det tillfälliga anslaget om 1 500 tkr till EU-valet 2024 togs bort. Inflationskompensationen ökade ramen med 10 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2025 till 723 tkr.

Resultaträkning valnämnden, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	0,0	1,0	0,0
Summa intäkter	0,0	1,0	0,0
Personalkostnader	0,4	1,5	0,3
Omkostnader	0,3	1,7	0,1
Summa kostnader	0,7	3,2	0,4
Nettokostnader	0,7	2,2	0,4

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens tekniska förvaltning och består av gatuenhet, fastighet och serviceenhet, enhet för projektering och utförande av anläggningsarbeten, va-verk samt renhållningsverk. Förutom detta finns intern service, måltidsproduktion till skolor, förskolor och socialförvaltningens boenden. Vidare handhas lokalvård, vaktmästeri, reception, konferensservice och bilpool.

Nyckeltal

Nyckeltal	MRP 2025	MRP 2024	Bokslut 2023
Fastigheter och lokaler			
Totalt fastighetsbestånd, yta kvm	249 156	243 071	239 331
Outhyrda kvm, andel (%)	5,9	2,6	3,0
Totalt fastighetsunderhåll, kr/kvm	179	176	153
Gator och utemiljö			
Gatuunderhåll, kr/m	77,2	78,7	84,4
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 400	1 400	1 487
Städyta 1000-tal kvm per dag	184	190	182
Vatten och avfall			
Odebiterat renvatten, andel (%)	23	20	23,4
Insamlat kommunalt avfall, kg/inv	171	160	171

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2025 till 106 789 tkr. Jämfört med budget 2024 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 391 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 140 tkr. Gatuenheten tillfördes

700 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen. För tom-hyra av Norra skolan tillfördes nämnden 1 900 tkr i ettårs-anslag under 2025. Projektet kommunvärdar permanentas och budgetramen utökades med 800 tkr.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag

Samhällsbyggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram förutom 1 425 tkr som begärs till driftkostnader som följer av exploaterings- och investeringsprojekt som görs av näringspolitiska skäl. Nämnden begär 1 000 tkr i tillfälligt driftanslag under 2025 till exploateringsområdet Sanden, Södra. Resterande 425 tkr avser en ramhöjning för ökade drift- och kapitalkostnader för ny parkering vid kvarteret Haren.

Nämnden föreslår att 100 tkr omfördelas till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är placerad på allmän plats före 2023. Beslutet förutsätter revidering i samhällsbyggnadsnämndens reglemente, punkt 5 (KF 2023-09-13 § 141).

Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att va-taxan höjs med 20 % vad avser bruksavgiften och 5 % för anläggningsavgiften inför 2025.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår, i särskilt ärende, att höja avfallstaxan vilket innebär ökade intäkter med 2,5%.

Kommunfullmäktiges beslut

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 1 738 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 3 063 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram om 2 000 tkr för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 1 844 till övriga förhyrande nämnder för täckning av höjd hyra. Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram ned med 431 tkr.

För täckning av kapitalkostnader som följer av exploaterings- och investeringsutgifter av näringspolitiska skäl utökas ramen med sammanlagt 3 000 tkr. Det avser 1 000 tkr tillfälligt under 2025 för exploatering av Södra Sanden, 400 tkr för parkering på kvarteret Haren, 700 tkr för detaljplan Norra Sanden samt 900 tkr för exploatering av Källeberg.

Till följd av nya arbetstidsregler tillförs nämnden 700 tkr för omställning av snöröjningsverksamheten.

100 tkr omfördelas från samhällsbyggnadsnämnden till kultur- och fritidsnämnden för underhåll och ansvar för kommunens offentliga konst som är inköpt före 2023.

Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2025 till 105 051 tkr.

Resultaträkning, mnkr Skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning Mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	6,6	6,5	16,2
Övriga intäkter	471,1	461,1	453,3
Summa intäkter	477,7	467,6	469,6
Personalkostnader	176,0	180,7	176,2
Omkostnader	242,9	239,0	244,7
Ränta	55,6	50,9	36,0
Avskrivningar	108,2	99,8	92,3
Summa kostnader	582,7	570,5	549,2
Nettokostnader	105,1	102,9	79,6

Resultaträkning, mnkr Taxefinansierad verksamhet Renhållningsverk

Resultaträkning Mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Summa intäkter	41,0	40,0	36,1
Personalkostnader	13,0	12,2	11,0
Omkostnader	22,4	22,3	21,5
Ränta	1,5	1,5	1,2
Avskrivningar	4,1	4,1	4,5
Summa kostnader	41,0	40,0	38,1
Nettokostnader	0,0	0,0	-2,0

Resultaträkning, mnkr Taxefinansierad verksamhet Va-verk

Resultaträkning Mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Summa intäkter	112,0	93,2	80,4
Personalkostnader	15,3	14,9	15,2
Omkostnader	46,1	35,8	37,5
Ränta	22,3	18,5	13,2
Avskrivningar	28,3	24,0	18,4
Summa kostnader	112,0	93,2	84,4
Nettokostnader	0,0	0,0	-4,0

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisning Mnkr	Netto 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025
Nämnd och administration	13,1	0,3	13,5
Gator och vägar/park/tekniska	78,4	70,4	148,8
Fastighetsenhet	13,3	238,0	251,2
Kost-/serviceenheter	2,0	169,0	171,0
Justering enl. fullmäktiges beslut	-1,7	0,0	-1,7
S:a skattefinansierad verks	105,1	477,7	582,7
Renhållningsverk	0,0	41,0	41,0
VA-verksamhet	0,0	112,0	112,0
S:a taxefinansierad verks	0,0	153,0	153,0
Summa	105,1	630,7	735,7

3.2 Investeringsbudget

Nedan följer en beskrivning av större/strategiska investeringsprojekt som berörs i förslag till investeringsplan 2025-2027.

Utifrån det finansiella investeringsmålet kan fastighetsinvesteringarna beräknas till 131 mnkr för 2025. Efter att ha tagit hänsyn till uppdaterade prognoser om fördyringar och fördröjningar överskred nämndernas be-

Samhällsbyggnadsnämnden

hov ramen för fastighetsinvesteringar. Lokalförsörjningsunderlaget har använts som ett stödjande underlag vid upprättande av förslaget till investeringsplanen, men eftersom prioritering av föreslagna investeringar saknades i underlaget krävdes dialog mellan förvaltningarna för att prioritera mellan projekten.

Orsaker till det ökade behovet av investeringar beror både på fördyringar och fördröjningar i pågående projekt. B-husets totala budgetbehov har ökat från 62 mnkr till 81 mnkr. Projektet för Arena Vänersborg har fördröjts utifrån nuvarande beslutad tidsplan vilket innebär att 18,9 mnkr behöver planeras in 2025 i stället för 2024. Ett annat projekt som fördröjts utifrån ursprunglig tidsplan är Boende för personer med sammansatta behov. Projektet har även fördyrats med 6,5 mnkr till totalt 24 mnkr i projektprognos. Utöver detta har underhållsåtgärder för Brålandabadet, 0,5 mnkr, lagts till efter kommunikation med Kultur och fritidsnämnden. För att anpassa till angiven ram för fastighetsinvesteringar har B-huset Sportcentrum förlängts med ett år och förväntas färdigställas 2027 och ombyggnad av Brätte ishall, 17 mnkr, har flyttats fram till 2027. Förändringarna är samberedda med kultur- och fritidsförvaltningen och lokalförsörjningsgruppen.

Exempel på andra stora fastighetsinvesteringar som planeras pågå eller påbörjas under planperioden är Mariedalsskolan idrotts-hall/specialsalar, 48,6 mnkr, som pågår under 2025 och 2026, serviceboende LSS, 25 mnkr, och boende socialpsykiatri, 25 mnkr, som startar 2027 samt markinköp för ny räddningsstation 2025, 15 mnkr.

Va-verksamheten har de senaste åren haft flera stora investeringsprojekt igång. Rörviks vattenverk, 91 mnkr, planeras färdigställas under 2024 och Skräcklans vattenverk,

255 mnkr, återstår att färdigställa under 2025 och 2026. Lågreservoar Brålanda prognostiseras fördyras från 11,5 till 27 mnkr pga uppdaterad kalkyl för prisökningar, markförhållanden och tillkommande reservkraftverk. För dagvattenanläggning i Nordkroken har det totala anslaget ökat från 4 till 11,8 mnkr efter fördröjning och uppdaterad kalkyl.

I investeringsplanen 2025-2027 är budget för va-saneringar utökad till 40 mnkr per år. Ledningsnätet är ålderstiget med stora mängder ovidkommande vatten som kommer in i spillvattenledningarna med följderna att fastighetsägare drabbas av översvämningar och att vatten renas i onödan i avloppsreningsverket. Dricksvatten läcker ut i stora mängder utan att det debiteras.

Renhållningsverksamhetens investeringsvolym ökar åren 2025-2027 då nytt direktiv innebär att kommunen från den 1 januari 2024 ansvarar för insamling av allt förpackningsmaterial från hushåll. Kommunen ska ordna fastighetsnära insamling för alla hushåll innan 2027. Ca 40% av kommunens lägenhetsinnehavare har just nu tillgång till fastighetsnära insamling och vid årets slut beräknas den siffran vara 70%. Under 2025 sker leverans av beställda fyrfacksfordon och fyrfackskärl. Dessa tillhandahålls villaägarna i tätorterna senast slutet av året. Totalanslaget för projektet har reviderats från 70 till 65 mnkr. År 2026 föreslås arbete med fastighetnära insamling för hushåll på landsbygden i egen regi. Här tillkommer 5 mnkr för utökning av ytterligare ett renhållningsfordon enligt den föreslagna investeringsplanen.

En utredning kring återtag av avfallshandling för landsbygden har påbörjats. Genom att återta och i egen regi ansvara för avfallshandlingen även på landsbygden möjliggörs en kostnadseffektivare hantering samt bättre

Samhällsbyggnadsnämnden

kontroll över utförandet och därmed ökad service mot kund.

Av gatuenshetens investeringar utgör renoveringen av Dalbobrons bropelare, 25 mnkr, en stor del av det totala anslaget. Projektet påbörjas med upphandling under 2024 och planeras att genomföras under 2025. Bro över hamnkanalen har budgeterats med 11,5 mnkr och planeras att genomföras under 2026. Statsbidrag för projektet är budgeterat med 5,5 mnkr under förutsättning att föreslagna motprestationer beviljas av Trafikverket. Som en åtgärd för att balansera ökade driftkostnader har ambitionen varit att minska gatuinvesteringar där det anses möjligt.

Brättevägen har tidigare fördröjts på grund av utredningar för genomförandet. Ärende för beslut av vägsträcka pågår och prognos är att projektet kan pågå under 2025 och 2026. Projektet beräknas fördyras från 35 mnkr till 41 mnkr pga fördröjning och prisökningar.

Planarbetet på Södra Sanden är tills vidare pausat. Kommunen har fortsatt ett behov av att driva ett planarbete som samspelar med Trafikverkets stationsutbyggnation. Det nya läget innebär ett minskat budgetbehov utifrån tidigare beslut och uppgår till totalt 141,5 mnkr varav 34,5 mnkr för planperioden.

Norra Sanden har budgeterats med totalt 21,6 mnkr varav 16,6 mnkr är budgeterade för planperioden. Kostnaden är grovt uppskattad och avser start med projektering 2025 följt av iordningställande av parkmark, ställplatser, servicehus med anläggning för latrintömning samt anläggning av bryggor, tankstation och kran för ny marina. Projektets framfart och utformning beror på pågående utredning av utvecklingsalternativ.

Exploatering av nytt industriområde i Grunnebo skulle ha påbörjats 2024 men har fördröjts. Projektet har fått nya inslag och scenariot som beräknas i investeringsplanen förutsätter både vänstersväng och vägar och dagvatten för gemensamhetsanläggning. Detta innebär att totalanslaget uppgår till 16,4 mnkr istället för 5 mnkr som tidigare beslutats.

Skredsäkring och förstärkning av Vargöns hamn, 87,6 mnkr, är senarelagt mot ursprunglig plan och planeras påbörjas under 2024 för att färdigställas år 2025. 90% av investeringen planeras att finansieras av statsbidrag. Vänersborgs hamn är för närvarande pausat men har budgeterats med projektering 2026 och genomförande 2027. Projektets totala budget uppgår till 37,2 mnkr och har räknats upp för prisökningar. År 2026 har muddring planerats som en åtgärd för att återställa djupet i hamnkanalen.

Socialnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och ska förhållas sig till flertalet lagrum, bl.a. Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Hälso och sjukvårdslagen (HSL).

Nyckeltal

Äldreomsorg	MRP	MRP	Bokslut
	2025	2024	2023
Äldreboende platser	362	362	362
Korttidsplatser	26	26	26
Antal vårdtagare hemtjänst	730	710	712
Hemtjänst timmar	257 000	250 000	250 592
Antal inskrivna i hemsjukvård	1 090	1 080	1 094
Vård dagar med betalansvar	70	66	462

Personligt stöd och omsorg	MRP	MRP	Bokslut
	2025	2024	2023
Boendeplatser LSS/SoL	186	186	189
Antal boendebeslut enl LSS/SoL	191	188	204
Antal boendestödsbeslut enl SOL	120	115	115
Köpta externa platser LSS/SoL	6	8	16
Personer med personlig assistans, SFB och LSS	62	60	62

Individ- och familjeomsorg	MRP	MRP	Bokslut
	2025	2024	2023
Vård dagar, HVB 0-21 år	6 540	4 500	6 101
Vård dagar, familjehem 0-21 år	24 500	24 500	25 806
Antal vård dagar, HVB vuxna	630	360	513
Bidragshushåll, försörjningsstöd	700	750	660
Försörjningsstöd, mnkr netto	49	44	45
Ensamkommande flyktingbarn	3	5	3

Arbete, sysselsättning och integration	MRP	MRP	Bokslut
	2025	2024	2023
Antal mottagna flyktingar	20	25	18
Antal beslut dagl. verks. LSS	220	200	197
Antal anvisade personer	650	650	631

Nyckeltalen som avser MRP 2025 är den bedömning förvaltningen gör att volymerna ska uppgå till.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgettram 2024 till 1 196 517 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 3 274 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 38 tkr. Socialnämndens budgettram minskades med 11 055 tkr till följd av statens minskning av de generella statsbidragen/statsbidragspåsen. Avdraget avser främst en tillfällig utökning till äldreomsorgen under 2024 om 10 321 tkr.

Socialnämndens förslag

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Socialnämnden redovisar behov av sammanlagt 57 200 tkr. Det avser 44 000 tkr inom individ- och familjeomsorgen (12 500 tkr försörjningsstöd och 31 500 tkr placeringar barn och unga). Inom arbete, sysselsättning och integration (ASI) har daglig verksamhet LSS behov av 3 200 tkr. Till volymökningar samt omställning till god och nära vård inom äldreomsorgen saknas 10 000 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut

Socialnämndens budgettram 2025 sänks med sammanlagt 16 447 tkr. Då personalomkostnadspåslägg sänks justeras budgetramen ned med 39 221 tkr.

Socialnämnden

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 183 tkr till socialnämnden för täckning av höjd hyra.

Utifrån en förändrad modell för debitering av IT-kostnader justeras nämndens ram upp med 2 391 tkr.

Nämnden får 18 000 mnkr i ramökning för insatser kring barn och unga. För att arbeta enligt modellen Bostad Först tillförs nämnden 2 200 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2025 till 1 180 070 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	50,3	48,8	108,1
Övriga intäkter	268,7	260,9	258,9
Summa intäkter	319,0	309,7	367,0
Personalkostnader	959,0	969,1	973,0
Omkostnader	536,1	540,8	588,1
Avskrivningar/internränta	4,0	4,0	3,3
Summa kostnader	1 499,1	1 513,9	1 564,4
Nettokostnader	1 180,1	1 204,2	1 197,4

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisning mnkr	Netto 2025	Intäkt 2025	Kostnad 2025
Nämnd och administration	80,3	2,3	82,6
Äldreomsorg	580,1	255,7	835,8
Individ- och familjeomsorg	184,0	6,4	190,4
Personligt stöd och omsorg	281,0	40,1	321,1
Arbete, sysselsättning och integration	71,1	14,5	85,6
Justering enl. fullmäktiges beslut	-16,4	0,0	-16,4
Summa	1 180,1	319,0	1 499,1

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Socialnämnden har behov av återinvesteringar i möbler, hjälpmedel och andra inventarier. Driftskostnader för detta täcks inom ram.

Fastighetsinvesteringar

År 2028 har socialnämnden behov av nytt boende med 10 platser inom socialpsykiatri samt ett nytt serviceboende LSS med 10

platser. Projektering för dessa inleds 2026 med fortsatta investeringar 2027-2028. Driftsbudget (hyror och personal) kommer att tas upp som behov i MRP 2028-2030.

Utöver dessa två boenden finns behov av nytt äldre-boende med 40 platser 2027 (separat process tillsammans med ABVB), driftsbudget (hyror och personal) för detta kommer att tas upp som behov i MRP 2027-2029.

Överförmyndarnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs av en mängd lagar och bestämmelser. De viktigaste bestämmelserna om hur tillsynen ska utövas finns i föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen, äktenskapsbalken, ärvdabalken, lag om verkan av avtal som slutits under påverkan av psykisk störning och lag om god man för ensamkommande barn. Staten har genom Länsstyrelsen till uppgift att utöva tillsyn över överförmyndarnämndens verksamhet.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveckling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2025 till 6 021 tkr. Inflationkompensationen ökade ramen med 8 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beskriver osäkerheter med kostnaderna för ställföreträdare och svårigheter att möta eventuella ökade kostnader med minskad personalstyrka.

Kommunfullmäktiges beslut

Överförmyndarnämndens budgetram 2025 sänks med sammanlagt 212 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras budgetramen ned med 214 tkr.

Mot bakgrund av samhällsbyggnadsnämndens utökade ram för fastighetsunderhåll i budget 2024 omfördelas 2 tkr till överförmyndarnämnden för täckning av höjd hyra.

Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2025 till 5 809 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2025	Budget 2024	Bokslut 2023
Statsbidrag	0,0	0,0	0,1
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	0,0	0,1
Personalkostnader	5,2	5,4	4,3
Omkostnader	0,6	0,6	1,6
Summa kostnader	5,8	6,0	5,9
Nettokostnader	5,8	6,0	5,8

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

1. Investerings- och exploateringsbudget 2025-2027

I Del III redovisas kommunfullmäktiges beslut om investerings- och exploateringsbudget 2025-2027. Sammanlagt planerar kommunen att investera för 1 301 mnkr under perioden. Det är en väldigt hög ambitionsnivå.

Investeringarna är fördelade per nämnd, per år och per projekt. Budgeten sträcker sig över tre år. Exploateringsbudgeten sträcker sig också över tre år och redovisas per projekt på sidan 10.

Investeringar för tågstopp i Brålanda ska prioriteras, då statliga och regionala beslut är på plats.

2. Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2025-2027 innehåller fastighetsinvesteringar för 454 mnkr, varav 99 mnkr till förskolor och skolor, 48 mnkr i LSS-boenden, 178 mnkr till idrottsanläggningar och 90 mnkr till fastighetsunderhåll. Det blir ett snitt på 151 mnkr per år. Det kan jämföras med boksluten 2022 och 2023 då kommunen investerade 352 mnkr respektive 230 mnkr i fastigheter.

Budgeten för fastighetsinvesteringar redovisas under samhällsbyggnadsnämnden från sidan 7. Det är samhällsbyggnadsnämnden som äger och hyr ut kommunens fastigheter till övriga nämnder. Fastighetsprojekten är uppdelade per förhyrande nämnd.

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

Investerings- och exploateringsplan

Sammanfattning, mnkr	2025	2026	2027	S:a
TOTALT KOMMUNEN	507,3	422,4	371,1	1 300,7

Total snittutgift, netto under perioden 2025 - 2027: 433,6 mnkr

Fördelning per nämnd, mnkr	2025	2026	2027	S:a
Barn- och utbildningsnämnden	7,1	8,2	7,2	22,5
Byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5	1,5
Kommunstyrelsen	9,7	4,6	5,1	19,4
Kultur- och fritidsnämnden	4,0	4,3	4,2	12,5
Socialnämnden	6,3	6,3	6,3	18,9
Samhällsbyggnadsnämnden	479,7	398,5	347,8	1 225,9
- Gata/park	50,0	26,0	20,6	96,6
- Fastigheter	134,4	166,4	153,5	454,3
- VA	200,0	106,5	50,5	357,0
- Renhållning	58,5	24,0	4,0	86,5
- Övrigt	3,8	4,4	7,0	15,1
- Industri och hamn	6,0	6,2	35,0	47,2
- Exploateringsbudget	27,0	65,0	77,2	169,2

Diagram: Investeringsbudget per år 2025-2027, mnkr

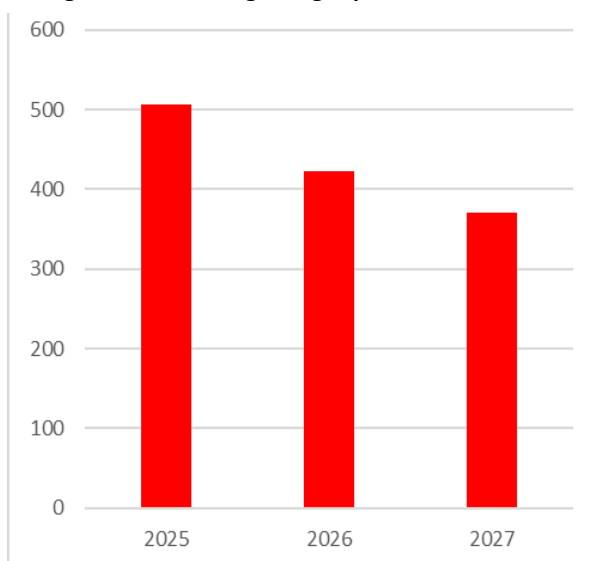
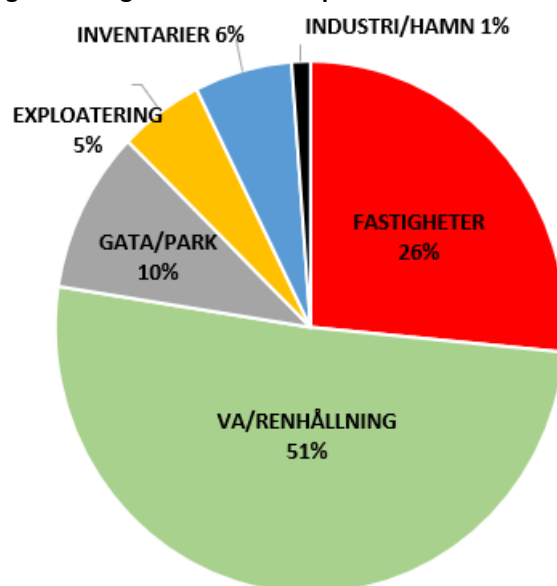

Diagram: Budget 2025 fördelad per verksamhet

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

Nämnd/Projekt, mnkr	2025	2026	2027	S:a
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN				
Inventarier förskola och grundskola	7,1	8,2	7,2	22,5
S:a Utgifter inventarier	7,1	8,2	7,2	22,5
BYGGNADSNÄMNDEN				
Inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
KOMMUNSTYRELSEN				
Datanät/IT	8,6	4,0	4,0	16,6
Inventarier	1,1	0,6	1,1	2,8
S:a Utgifter inventarier	9,7	4,6	5,1	19,4
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN				
Inventarier	3,0	3,0	3,0	9,0
Konstnärlig gestaltning	1,0	1,3	1,2	3,5
S:a Utgifter inventarier	4,0	4,3	4,2	12,5
SOCIALNÄMNDEN				
Administration	0,5	0,5	0,5	1,5
Äldreomsorg	4,5	4,5	4,5	13,5
Individ- och familjeomsorg	0,5	0,5	0,5	1,5
Omsorg om funktionshindrade	0,5	0,5	0,5	1,5
Arbete, sysselsättning och integration	0,3	0,3	0,3	0,9
S:a Utgifter inventarier	6,3	6,3	6,3	18,9

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
	Gator och vägar						
	Belysningsprojekt	Årligt anslag		1,5	1,5	2,0	5,0
	Gatuarbete i samband med va-sanering	Årligt anslag		2,5	3,9	4,0	10,4
	Diverse trafikåtgärder	Årligt anslag		1,0	1,0	1,2	3,2
	Utredning/förprojektering	Årligt anslag		0,3	0,3	0,3	0,9
	Beläggingsunderhåll f.d. drift	Årligt anslag		11,0	11,0	11,0	33,0
1	Brounderhåll	25/01-25/12	25,0	25,0			25,0
2	Bro hamnkanalen	25/01-26/12	11,5	0,5	11,0		11,5
3	Statsbidrag Bro hamnkanalen	25/01-26/12	-5,5		-5,5		-5,5
4	Belysning Östra vägen gc allé	25/04-25/10		0,6			0,6
5	Belysning - Kretsloppsparken - Propellerg.	25/04-25/10			0,7		0,7
	S:a Utgifter			42,4	23,9	18,5	84,8

Kommentarer till investeringar i gator och vägar

- 1 Brounderhåll i enlighet med rapport avseende brister och åtgärder
- 2 Nybyggnation av gång- och cykelbro. Binder ihop Sanden och Sundsgatan
- 3 Statsbidrag bro hamnkanalen, budgeterat till 50% med förutsättning att motprestationer beviljas av Trafikverk
- 4 Belysning av gång- och cykelväg på nytt bostadsområde
- 5 Trafiksäkerhetsåtgärd. Byter ut till trafiksäkrare stolpar längs Tegelbruksvägen

Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Kollektivtrafikåtgärder, tillgänglighetsanpassning						
Bhpl Östra vägen vid Videgatan	1/4 -31/10		0,6			0,6
Bhpl Korsebergsvägen vid Kappenvägen	1/4 -31/10			0,6		0,6
Bhpl Fabriksgatan vid Änggatan	1/4 -31/10				0,6	0,6
S:a Utgifter			0,6	0,6	0,6	1,8

Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Cykelbefrämjande åtgärder						
Gc-väg Almgatan, Gropprovägen-Olle N. väg	1/4 -31/10		2,5			2,5
GC Fabriksgatan - Repslagarvägen	1/4 -31/10		0,5			0,5
S:a Utgifter			3,0	0,0	0,0	3,0

Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Parkverksamhet						
Grönytor, lekplatser, parker m.m.	Årligt anslag		1,5	1,5	1,5	4,5
S:a Utgifter			1,5	1,5	1,5	4,5

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
VA-verksamhet							
	Säkerhetsarbete enligt EU-direktiv	Årligt anslag		1,5	1,5	1,5	4,5
6	Skräcklans vattenverk	22/01-26/12	255,0	110,0	52,0		162,0
	Ombyggn. på vatten- och avloppsverken	Årligt anslag		3,0	3,0	3,0	9,0
7	Lågreservoar Brålanda	23/01-26/12	25,0	18,5	4,0		22,5
	Säkerhetsarbete avloppsrening	Årligt anslag		0,5	0,5	0,5	1,5
8	Digitala vattenmätare	Årligt anslag		1,0	0,5	0,5	2,0
9	Nya serviser	Årligt anslag		2,0	2,0	2,0	6,0
10	Dagvattenanläggningar	Årligt anslag		4,0	3,0	3,0	10,0
11	Saneringar enligt Blåplan	Årligt anslag		40,0	40,0	40,0	120,0
12	Dagvattenanläggning Nordkroken	23/01-25/12	11,8	9,5			9,5
	VA anslutning och fiberdragning till Bergagården		10,0	10,0			10,0
	S:a Utgifter			200,0	106,5	50,5	357,0

Kommentarer till investeringar i VA-verksamhet

- 6 Byggnation startat i juni 2023. Arbetet beräknas pågå under de kommande åren
- 7 Ny reservoar i Brålanda. Fördyring enligt ny kalkyl och tillkommande reservkraftverk. Avhänget detaljplanproc
- 8 Fjärravlästa läcksökande, larmande vattenmätare
- 9 Avser stora kostnadskrävande serviser
- 10 Kostnader sammanhängande med ny dagvattenplan
- 11 Årligt anslag, utökas p.g.a. föråldrat ledningsnät
- 12 Dagvattenanläggning Nordkroken. Lagkrav och föreläggande från länsstyrelsen. Fördyring enligt ny kalkyl

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Renhållningsverksamhet							
	Utrustning och inventarier	Årligt anslag		1,5	1,5	1,5	4,5
13	Fordon/maskiner	Årligt anslag		0,0	2,5	2,5	5,0
14	Förändrad avfallshantering	24/01-26/12	65,0	50,0	10,0	0,0	60,0
15	Avfallshantering landsbygden	26/01-26/12	5,0	0,0	5,0	0,0	5,0
16	Utbyggnation Kretsloppspark	25/01-26/12	12,0	7,0	5,0	0,0	12,0
	S:a Utgifter			58,5	24,0	4,0	86,5

Kommentarer till investeringar i Renhållningsverksamhet

- 13 Årligt anslag. För år 2025 ingår inköp av fordon i projekt för förändrad avfallshantering
- 14 Förändrad avfallshantering enligt lag innebär inköp av sopkärl samt fordon för att hantera fastighetsnära insamling av förpackningar. Totalt anslag är reviderat från 70 mnkr till 65 mnkr
- 15 Övertag insamling av hushållsavfall på landsbygden 2026
- 16 Kontorsplatser och utökning omklädningsrum på Kretsloppspark samt utökning garage pga förändrad avfallshantering

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Gatuenheten/Tekniska							
	Fordon och maskiner	Årligt anslag		2,0	2,9	5,6	10,5
17	Inventarier			0,4	0,1		0,4
	S:a Utgifter			2,4	3,0	5,6	10,9

Kommentarer till investeringar för Gatuenheten/Tekniska

- 17 Leasingåtertag av mätutrustning

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Verksamhet/Projekt, mnkr		Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Kostenheten							
Köksutrustning/kontorsmöbler		Årligt anslag		1,0	1,0	1,0	3,0
S:a Utgifter				1,0	1,0	1,0	3,0
Verksamhet/Projekt, mnkr		Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Serviceenheten							
Maskiner, inventarier		Årligt anslag		0,4	0,4	0,4	1,2
S:a Utgifter				0,4	0,4	0,4	1,2
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Industri och hamnverksamhet							
18	Vargöns hamn, skredsäckring, förstärkning kaj	21/01-25/12	87,6	60,0			60,0
19	Statsbidrag Vargöns hamn	21/01-25/12	78,8	-54,0			-54,0
20	Vänersborgs hamn	26/01-27/12	37,2		2,2	35,0	37,2
21	Muddring Hamnkanalen	26/01-26/12	4,0		4,0		4,0
S:a Utgifter				6,0	6,2	35,0	47,2
18	Inväntar dom hos mark- och miljödomstolen, projektet bedöms starta hösten 2024						
19	Bidragsansökan skickas till Statens geologiska institut (SIG) under april 2024 och beslut väntas i juni 2024						
20	Projektering 2026 och genomförande 2027						
21	Muddring för återställande djup i hamnkanalen. Saneringskostnader tillkommer och redovisas som driftkostna						
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Gator / Park Övrigt							
22	Förpackningsåtervinning	25/4-25/11		2,5			2,5
S:a Utgifter				2,5	0,0	0,0	2,5
Kommentarer till investeringar för Gator/Park Övrigt							
22	Förändrad förpackningsinsamling enligt lag innebär inköp av sopkärl för insamling av förpackningar på allmänna platser						

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Fastighetsinvesteringar

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
- Barnomsorg och grundskola:							
23	Onsjö förskola, tillbyggn. 2 avd.	22/01-25/12	14,0	2,0			2,0
24	Mariedalsskolan, idrottshall/specialsalar	25/01-26/12	48,6	2,0	46,6		48,6
	Förskola/skola, verksamhetsanpassning	Årligt anslag	9,0	3,0	3,0	3,0	9,0
	Förskole- och skolgårdar	Årligt anslag	9,0	3,0	3,0	3,0	9,0
25	Brålanda utbyggnad fsk platser	26/01-28/12	60,6		1,0	27,0	28,0
26	Utökad lokalkapacitet Brålanda skola F-6	27/01-28/12	33,8			1,0	1,0
27	Utökad antal förskoleplatser Frändefors	27/01-28/12	9,0			1,0	1,0
S:a Utgifter				10,0	53,6	35,0	98,6

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar barnomsorg och grundskola

- 23 Strategiskt samverkansprojekt med uppstartat 2023
- 24 En del av strategisk samverkan ovan, startas under 2025 och lämnas till verksamhet för drift till höstterminen 2023
- 25 Utbyggnad fsk-platser i Brålanda då antalet barn 1-5 år prognostiseras öka i Dalsland
- 26 Utbyggnad skolplatser i Brålanda då antalet elever F-6 prognostiseras öka
- 27 Utbyggnad fsk-platser i Frändefors då antalet barn 1-5 år prognostiseras öka i Dalsland

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
- Kultur- och fritidsfastigheter:							
28	Arenan	23/01-25/12	22,0	18,9			18,9
29	Hallewi IP	27/01-27/12	2,0			2,0	2,0
30	B-hus Sportcentrum	24/01-27/12	81,0	25,0	27,0	28,0	80,0
31	Fritidsgård	25/01-26/12	39,0	1,0	38,0		39,0
32	Brätte ishall	25/01-27/12	17,5	0,5		17,0	17,5
33	Vänersvallen syd	25/01-26/12	6,0	3,0	3,0		6,0
34	Vänersvallen nord	25/01-26/12	4,0	0,5	3,5		4,0
35	Vänersvallen Lilla Vallen, konstgräs	27/01-27/12	6,0			6,0	6,0
36	Rugbyplan	26/01-26/12	0,3		0,3		0,3
37	Sörbyvallen	27/01-27/12	3,0			3,0	3,0
38	Brålandabadet	25/01-26/12	0,5	0,5			0,5
39	Brätte ridskola	27/01-28/12	0,5			0,5	0,5
S:a Utgifter				49,4	71,8	56,5	177,7

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar kultur och fritid

- 28 Omläggning av takduk inkl. snörasskydd och skärmtak samt invändig belysning
- 29 Hallewi IP, dränering och bevattning
- 30 Underhållsåtgärder omklädningsrum WC mm. Renovering och viss ombyggnation
- 31 Torpa Fritidsgård
- 32 Verksamhetsanpassning med betongpist och energioptimering.
- 33 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 34 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 35 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs
- 36 Speakerbås och läktare
- 37 Verksamhetsanpassning utbyte av konstgräs samt kringliggande logistik
- 38 Underhållsåtgärder utomhusbassäng
- 39 Projektering omklädningsrum, samlingslokal/cafeteria

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Not - Fastigheter socialförvaltningen, omsorg om funktionshindrade:						
20 Serviceboende LSS, 10 platser	26/01-28/12	25,0		1,0	12,0	13,0
21 Boende för personer med sammansatta behov	23/01-25/12	24,0	22,0			22,0
22 Boende socialpsykiatri, 10 platser	26/01-28/12	25,0		1,0	12,0	13,0
S:a Utgifter			22,0	2,0	24,0	48,0

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar omsorg om funktionshindrade

- 20 Serviceboende LSS 10 platser
 21 Boende för personer med sammansatta behov 5 platser, projekt startat 2023
 22 Boende socialpsykiatri, 10 platser

Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Not - Fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen:						
23 Investeringsunderhåll (komponentavskrivning)	Årligt anslag		30,0	30,0	30,0	90,0
24 Myndighetskrav	Årligt anslag		4,0	4,0	4,0	12,0
25 Brålandabadet	26/01-26/12			1,0		1,0
26 Hållbarhet och energioptimering	Årligt anslag		4,0	4,0	4,0	12,0
S:a Utgifter			38,0	39,0	38,0	115,0

Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 23 Investeringsunderhåll som utförs efter framtagna plan. Anslaget har utökats med 8 mnkr årligen pga ökad komponentredovisning
 24 Avsatta medel för tvingande åtgärder
 25 Underhållsbehov av hus, omklädningsrum och säkerhet enligt lokalförsörjningsunderlaget
 26 Energisparåtgärder samt övergång till mer hållbara lösningar

Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
Not - Fastigheter kommunstyrelseförvaltningen:						
27 Ny räddningsstation i centrala Vänersborg, Markinköp	25/01-25/12	15,0	15,0			15,0
S:a Utgifter			15,0	0,0	0,0	15,0

Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 27 Markinköp till ny räddningsstation i centrala Vänersborg

S:a fastighetsinvesteringar, mnkr **134,4 166,4 153,5 454,3**

Investerings- och exploateringsplan 2025-2027

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Exploateringsbudget							
Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2025	2026	2027	S:a
45	Brättevägen, Skaven mot Edsvägen	20/09-27/12	41,0	2,0	20,0	18,6	40,6
46	Toppbeläggning Trestad center Västra	27/01-27/12	3,5			3,5	3,5
47	GC/personbilstunnel Skaven/Öxnered	22/01-28/01	27,0	3,5	1,5	19,6	24,6
48	Sanden, Södra	24/05-30/12	141,5	4,0	14,0	16,5	34,5
49	Markinköp	Årligt anslag	30,0	10,0	10,0	10,0	30,0
50	Grunnebo industriområde	22/01-26/12	16,4	6,0	10,4		16,4
51	Sikhall	27/01-29/12	2,0			2,0	2,0
52	Toppbeläggning Mariedal Östra	25/01-25/12	1,0	1,0			1,0
53	Norra Sanden	25/01-28/12	21,6	0,5	9,1	7,0	16,6
S:a Utgifter				27,0	65,0	77,2	169,2

Not Kommentarer till exploateringsbudgeten:

- 45 Vägen är en förutsättning för pågående och framtida exploateringar. Budget har räknats upp till följd av fördröjning och prisökningar
- 46 Toppbeläggning av nytt industriområde, Trestad Center
- 47 Medfinansieringsprojekt med Trafikverket. Tunnel krävs för utbyggnad av bostäder på Skaven/Öxnered
- 48 Exploatering av Sanden, Södra, Nya Hantverkargatan och pendel p-hus
- 49 Förvärv av fastigheter för kommunens fortsatta exploatering och utveckling
- 50 Nytt industriområde Grunnebo. Scenariot är beräknat för vänstersväng. Gemensamhetsanläggning tillkommer ev. senare
- 51 Uppstart utveckling av Sikhall. Behöver en laga kraftvunnen detaljplan för projektets genomförande och kostnadsberäkning av projektet
- 52 Toppbeläggning Mariedal Östra
- 53 Exploatering av Norra Sanden. Kostnader avser parkmark, ställplatser servicehus med tillhörande anläggning för latrintömning, tankstation, båtkran, anläggning av bryggor

Verksamhet/Projekt	2025	2026	2027	S:a
Summa utgifter gata och park	50,0	26,0	20,6	96,6
Summa utgifter VA	200,0	106,5	50,5	357,0
Summa utgifter renhållning	58,5	24,0	4,0	86,5
Summa utgifter övrigt	3,8	4,4	7,0	15,1
Summa industri och hamn	6,0	6,2	35,0	47,2
Summa fastighetsinvesteringar	134,4	166,4	153,5	454,3
Summa exploateringsbudget	27,0	65,0	77,2	169,2
SUMMA	479,7	398,5	347,8	1 225,9

Bolag och kommunalförbund

AB Vänersborgsbostäder

Ordförande: Håkan Falk (S)

Vice ordförande: Dan Åberg (M)

VD: Gunnar Johansson

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	319	335	345
Kostnader	-309	-325	-335
Resultat	10	10	10
Investeringar	125	87	80
Tillgångar	2 322	2 336	2 336
Skulder	1 993	2 041	2 031
Eget kapital	285	295	305
Soliditet	12,3%	12,6%	13,1%

Verksamhetsbeskrivning

AB Vänersborgsbostäder är ett kommunalt bostadsaktiebolag som ska främja bostadsförsörjningen i Vänersborgs kommun och skapa ett attraktivt boende i kommunens tätorter. Bolaget har 3 566 lägenheter varav 475 lägenheter i särskilda boendeformer som blockföryhrs av Vänersborgs kommun. Förvaltningen bedrivs till största del i egen regi. Antalet anställda var per den 31 december 64 personer.

Resultat och resultatutveckling

Räntekostnaden har sedan 2022 stigit kraftigt i bolaget vilket leder till att vi behöver fortsätta trimma vår organisation och vara lite sparsamma med underhållskostnaderna för att klara att hålla en någorlunda jämn resultatnivå.

Investeringar

Under 2023 färdigställdes två större nyproduktionsprojekt men under 2024 och 2025 räknar vi med en klart lägre investeringstakt. Det handlar främst om stambyten och takbyten enligt tidigare fastlagd underhållsplan samt fortsatt satsning på energiinvesteringar.

Soliditet och soliditetsutveckling

Kommande investeringar bedöms kunna göras med eget kassaflöde och ingen nyupplåning. Detta medför att soliditeten i bolaget beräknas öka något under de närmsta åren.

Bolag och kommunalförbund

Fastighets AB Vänersborg

Ordförande: Mats Andersson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Gunnar Johansson

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	10	11	12
Kostnader	-9	-13	-10
Resultat	1	-2	2
Investeringar	10	9	10
Tillgångar	78	84	89
Skulder	47	47	52
Eget kapital	26	26	26
Soliditet %	38,7%	31,0%	29,2%

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är ett kommunalt fastighetsbolag med inriktning mot att köpa, sälja, bygga, förvalta och hyra ut näringslivsfastigheter inom Vänersborgs kommun. Målsättningen är att skapa förutsättningar för etablering av nya företag och därmed bidra till ökad sysselsättning. Bolaget äger för närvarande nio fastigheter. Verksamheten sköts från och med den 1 september 2023 av personal från AB Vänersborgsbostäder.

Resultat och resultatutveckling

Resultatet varierar över åren beroende på om det utförs större underhållsåtgärder eller inte. För att utjämna resultatet mellan åren och inte drabbas av onödigt skattebelastning används avsättningar och upplösningar till periodiseringsfonder. Resultatutvecklingen bedöms vara stabil under prognosperioden.

Investeringar

Investeringsbehoven styrs av underhållsplanen samt hyresgästernas önskemål om utveckling. För 2024 och 2025 beräknas investeringar göras i fastigheterna Krickan 1, Ingenjören 8 & 9 samt Hunneberg 1:4 och Hunneberg 1:7.

Soliditet och soliditetsutveckling

De kommande investeringarna kan behöva finansieras till viss del med nyupplåning, samtidigt som det egna kapitalet inte bedöms öka i samma takt, varför soliditeten i bolaget beräknas sjunka något.

Bolag och kommunalförbund

Kunskapsförbundet Väst

Ordförande: Mikael Arvemark (C)

Vice ordförande: Madelaine Carlsson (S)

2:e vice ordförande: Maud Bengtsson (S)

Förbundsdirektör: Maria Hildefors

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	761	775	769
Kostnader	-756	-787	-776
Resultat	4	-12	-7
Investeringar	5	5	5
Tillgångar	307	330	330
Skulder	272	308	315
Eget kapital	34	22	15
Soliditet	11%	7%	5%

Verksamhetsbeskrivning

Kunskapsförbundet Väst är ett kommunalförbund som startade 2013 och som ansvarar för den kommunala gymnasie- och vuxenutbildningen som bedrivs i Trollhättan och Vänersborg.

Resultat och resultatutveckling

Under 2024 och 2025 förväntas en försämrad resultatutveckling och förbundets prognos visar ett underskott.

Enligt den senaste pensionsprognosen kommer kostnaderna för pensioner under 2024 öka kraftigt. Förbundsbidraget har räknats upp men det räcker inte för att täcka de höga kostnaderna. De senaste årens höga inflation har också påverkat verksamheternas övriga kostnader, till exempel lokalkostnader, skolmat och läromedel.

Politiska förändrings- och reformförslag kommer i en jämn ström. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen har flera utredningar utmynnat i reformer som helt eller delvis ska genomföras under de närmaste åren och nya utredningar kommer att vara klara under 2024. Det är troligt att de olika förändringarna kommer att påverka förbundets verksamhet och ekonomi men det är osäkert i vilken omfattning.

Investeringar

Kunskapsförbundets investeringar består främst av möbler, läromedel och utrustning till gymnasieskolorna och vuxenutbildningen.

Soliditet och soliditetsutveckling

Soliditeten kommer minska under 2024 och 2025 på grund av de förväntade underskotten.

Bolag och kommunalförbund

Halle och Hunneberg

Ordförande: Annlena Levin (S)

Vice ordförande: Ann-Helen Selander (M)

VD/chef: Robert Stenberg

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter		5,8	6,1
Kostnader		-6,5	-7,0
Resultat		-0,7	-0,9
Investeringar		1,6	0,0
Tillgångar		1,5	1,3
Skulder		1,2	1,9
Eget kapital		0,3	-0,6
Soliditet %		22%	neg

Verksamhetsbeskrivning

Halle och Hunneberg AB ska verka för en gemensam organisation mot en exportmogen destination och en hållbar reseanledning inom det rörliga friluftslivet.

Resultat och resultatutveckling

Första verksamhetsåret kommer att gå med underskott, vilket kommer att kräva att kommunen skjuter till medel för att företaget fortfarande dels ska ha aktiekapitalet intakt och dels ha likviditet i bolaget. Aktiekapitalet beräknas återställas vid utgången av verksamhetsåren.

En ombyggnation kommer att ske under 2024 vilket ökar förutsättningarna för ökade intäkter framöver, oklart i dagsläget hur mycket och när i tiden detta kommer att ske. Även i övriga delar av verksamheten är målbilden att öka intäkterna.

Kan vi inte genomföra de förändringar och investeringar som behövs kommer framtida resultat inte att öka enligt önskad målbild.

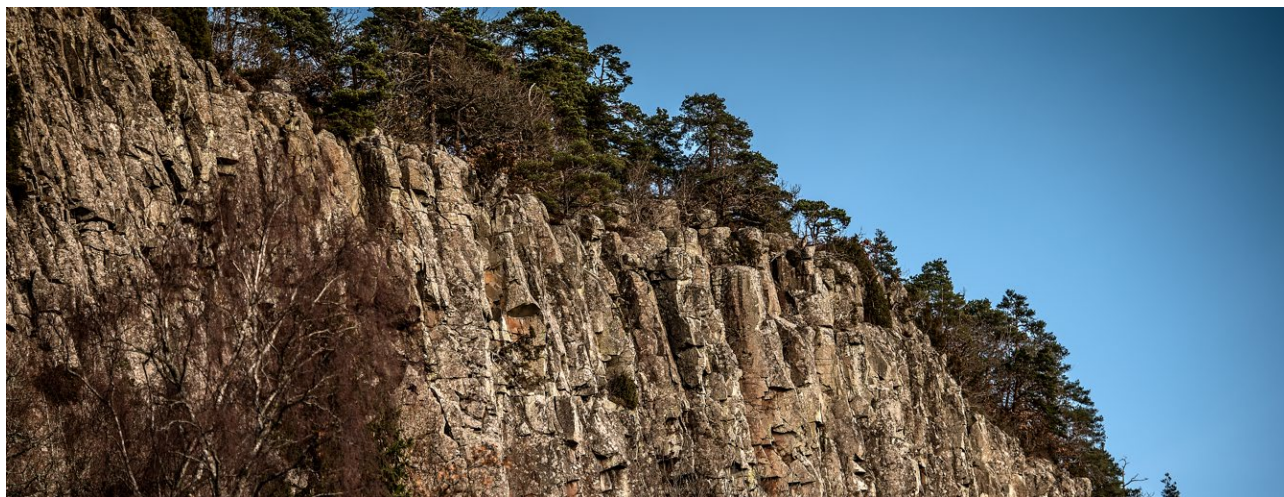
Investeringar

Under 2024 ska inventarier från Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum samt Stiftelsen Bergagården köpas över.

Övriga investeringar avser nya skyltar, möbler, dragning av nätverk, flytt av utställning och byggnation av ny sådan.

Soliditet och soliditetsutveckling

Eftersom verksamheten beräknas gå med förlust första och andra verksamhetsåret behövs stöttning från kommunen. Om extra medel ej erhålls blir både soliditet och likviditet lidande.

Bolag och kommunalförbund

Vattenpalatset Vänerparken AB

Ordförande: Håkan Falk (S)

Vice ordförande: Filip Milén (M)

VD/chef: Carolina Svanström

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	18,5	20,0	21,0
Kostnader	-17,9	-20,0	-21,0
Resultat	0,6	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Tillgångar	12,7	10,1	10,0
Skulder	4,4	1,8	1,9
Eget kapital	8,3	8,3	8,2
Soliditet %	66,0%	82,0%	81,0%

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget har till uppgift att driva bad och simhallsrörelse. Bolaget erbjuder äventyrsbad och motionsim samt simkolor. Därtill erbjuds bad i varmbad. I badet bedrivs även caféverksamhet.

Resultat och resultatutveckling

Kostnaderna ökar kopplat till bland annat höjd hyra samt ökade lönekostnader.

Intäkterna ökar i och med prishöjningar samt ökat besöksantal.

Investeringar

Investering som kommer att göras under 2024 är fiberdragning till Vattenpalatset.

Uppskattad total kostnad 150 000kr som vi ämnar söka bidrag för.

Soliditet och soliditetsutveckling

Vi ser en stabil soliditetsutveckling förutsatt att Vänersborgs kommun fortsätter att bidra med ekonomisk ersättning.

Bolag och kommunalförbund

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Ingmar Johansson

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	0,4	0,4	0,4
Kostnader	-0,4	-0,4	-0,4
Resultat	0,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Tillgångar	5,2	5,0	4,8
Skulder	2,5	2,3	2,2
Eget kapital	2,6	2,6	2,6
Soliditet	49,1%	51,7%	54,1%

Kortfattad verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommuners egna fordon och kommunernas invånare.

Resultat och resultatutveckling

Resultatet de senaste åren har varit några tusen kronor per år. 2023 var vinst 9 tkr och 2022 var det ett positivt resultat på 4 tkr. Vår nettoomsättning 2023 var 363 tkr. Vi har endast en kund och det är AB Biogas Brålanda.

Investeringar

Under senaste tio åren har vi inte haft några investeringskostnader.

Soliditet och soliditetsutveckling

2023	2022	2021	2020
49%	48%	44%	44%

Eftersom vi inte gör några investeringar ökar soliditet något.

Bolag och kommunalförbund

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Ordförande: Dan Nyberg (S)

Vice ordförande: Pia Fogelberg (M)

Tf förbundschef: Marcus Green

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	131,6	131,9	
Kostnader	-131,3	-136,9	
Resultat	0,3	-5,0	
Investeringar	13,0	27,7	
Tillgångar	122,0	131,6	
Skulder	91,9	106,4	
Eget kapital	30,1	25,1	
Soliditet	24,7%	19,1%	

Kommentar till Nyckeltal: Då det pågår ett arbete med att bilda ett nytt räddningstjänstförbund anges inga nyckeltal för 2025.

Verksamhetsbeskrivning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund som bildades 1997. Förbundet bedriver räddningstjänst i sina fyra medlemskommuner Trollhättan, Vänersborg, Mellerud och Färgelanda.

Under 2024 kommer mycket fokus att ligga dels på en föreslagen förbunds bildning med Räddningstjänsten Mitt Bohuslän för att bilda det nya förbundet Räddningstjänsten Fyrbodalen. De nya arbetstidsreglerna tar också mycket kraft av verksamheten att ställa om till.

P.g.a. den allmänt ökade hotbilden i vår omvärld måste räddningstjänst dels vara delaktig

i uppbyggnaden av civilt försvar dels utbilda sig i delar som är nya för dem som OXA – hantering av oexploderad ammunition. En planering för ny ledningscentral pågår också

Resultat och resultatutveckling

Närf gjorde i bokslutet 2023 ett mindre överskott på 0,3 mkr men efter reavinster och reaförluster avdraget hamnade det på 0 mkr. För år 2024 går förbundet in med en budget i obalans där - 5 mkr är både ett budgeterat och prognostiserat underskott. Bl.a. medför stora investeringar att förbundet kommer att behöva låna ca 8-10 mkr mot slutet av året och då får räntekostnader, avskrivningar på nya investeringar kommer till, nya arbetstidsregler och brandmännens pensionsavtal där man kan välja att ta 2 000 kr extra i lön per månad kostar.

Investeringar

Investeringarna 2024 är högre än på länge med nästan 28 mkr. Det är till största delen tre släckbilar men även andra fordon som tung räddning och personbil till enhet Tillsyn. Även "normala" investeringar i form av div. brandutrustning sker under året. Under 2025 är det fortsatt höga investeringar där förhoppningsvis en ny stegbil kan levereras mot slutet av 2025.

Soliditet och soliditetsutveckling

Soliditeten för 2024 är 19,1 % vilket är ca 5 % neråt jämfört med 2023. Även mellan 2022 och 2023 sjönk soliditeten. För 2025 är det ett oklart läge. Skulle NÄRF fortsätta som eget förbund utan höjda ägartillskott fortsätter rimligen soliditeten neråt medan ekonomin i ett nytt sammanslaget förbund bör bli relativt bra.

Bolag och kommunalförbund

Fyrstads flygplats AB

Ordförande: Peter Ericsson (M)

Vice ordförande: Benny Augustsson (S)

VD: Josef Khan

Nyckeltal mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Intäkter	41,7	43,7	49,4
Kostnader	-41,3	-43,7	-49,4
Resultat	0,4	0,0	0,0
Investeringar	0,5	6,5	20,9
Tillgångar	29,4	28,5	44,5
Skulder	29,4	28,5	44,5
Eget kapital	12,7	12,7	12,7
Soliditet	47,0%	47,0%	30,0%

Kortfattad verksamhetsbeskrivning

Fyrstads Flygplats AB är ett kommunalt bolag som driver Trollhättan- Vänersborgs flygplats och ägs helt av de fyra kommunerna Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla och Lysekil. Bolaget ansvarar för att en säkerhetsgodkänd instrumentflygplats av god standard finns och att samhällets olika behov av flygtrafik till och från Fyrstadsregionen kan bedrivas på ett säkert och effektivt sätt med god service för flygplatsens kunder.

Resultat och resultatutveckling

Resultatet varierar över åren beroende på intäkter från flygtrafiken och övriga aktörer

som nyttjar flygplatsen, utförda investeringar och underhåll samt nivå på ersättning eller stöd från våra ägare, regional och statlig nivå.

Vid behov används avsättningar och upplösningar till periodiseringsfonder. Resultatutvecklingen bedöms vara stabil under prognosperioden.

Investeringar

Investeringsbehoven styrs av bolagets verksamhetsplan. Investeringar innefattar både investeringar och utbyte/underhåll av befintliga fastigheter/utrustning, vilket styrs av både regelkrav och utveckling inom teknik och hållbarhet. De större investeringar som planeras kommande år är utbyte av ILS, DME och NDB, utbyte av delar av ljusanläggningen, färdigställande av förrådsbyggnader och hangar, ev. markförvärv kopplat till framtida utveckling av flygplatsen, utbyte av fordon samt investering i batterilager/solceller.

Soliditet och soliditetsutveckling

De kommande investeringarna kan behöva finansieras till viss del med nyupplåning och investeringsstöd, samtidigt som det egna kapitalet inte bedöms öka i samma takt, varför soliditeten i bolaget beräknas sjunka något.

Vänerns kommun